

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**Організація та методика аудиту фінансової звітності підприємства
промисловості (на фактографічних матеріалах ТОВ «Бердичівська
ковбасна фабрика»)**

Студентки 2 курсу, 3 групи,
Спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий
контроль та аудит»

Борушак
Марини Романівни

Науковий керівник
к. е. н., доцент

Гоцуляк
Володимир Дмитрович

Гарант освітньої програми
д. е. н., професор

Назарова
Каріна Олександрівна

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

Спеціальність "Облік і оподаткування"

Спеціалізація "Фінансовий контроль та аудит"

Затверджую

Зав.
кафедри _____

К.О. Назарова 29 жовтня 2020 р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу здобувачки вищої освіти

БОРУЩАК МАРИНИ РОМАНІВНИ

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: Організація та методика аудиту фінансової звітності підприємства промисловості (на фактографічних матеріалах ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»).

Затверджена наказом ректора від 28.10.2020 р. № 3145.

2. Строк здачі здобувачкою закінченого проекту (роботи): 01.11.2021 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до випускної кваліфікаційної роботи:

Метою випускної кваліфікаційної роботи є удосконалення організаційного та методичного забезпечення аудиту фінансової звітності промислового підприємства.

Об'єктом дослідження є процес аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні підходи до аудиту оцінки фінансової звітності промислового підприємства.

4. Консультанти по роботі (проекту), із зазначенням розділів проекту, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Гоцуляк В.Д.		
2	Гоцуляк В.Д.		
3	Гоцуляк В.Д.		

5. Зміст випускного кваліфікаційного проекту (роботи)- перелік питань по розділах, що належить розробити:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОСТІ.

1.1. Економічна сутність фінансової звітності як об'єкта аудиту.

1.2. Місце аудиту в системі ефективного управління суб'єкта господарювання.

1.3. Оцінка чинного законодавства та наукових розробок з питань аналізу аудиту фінансової звітності підприємства промисловості.

Висновки до розділу 1.

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОСТІ.

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

2.2. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази аудиту фінансової звітності підприємства промисловості.

2.3. Організаційно - інформаційна модель аудиту фінансової звітності підприємства промисловості.

Висновки до розділу 2.

РОЗДІЛ 3. СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОСТІ.

3.1. Стан та напрями удосконалення організації аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

3.2. Стан та напрями удосконалення методики аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

3.3. Узагальнення та реалізація результатів аудиту фінансової звітності ТОВ ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

Висновки до розділу 3.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

ДОДАТКИ.

6. Календарний план виконання роботи

№ з/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів випускної кваліфікаційної роботи	
		за планом	фактично
1	Розробка плану ВКР	06.01.21 р.	06.01.21р.
2	Написання 1 розділу ВКР	21.06.21 р	23.06.21р.
3	Написання 2 розділу ВКР	06.09.21 р	09.09.21р.
4	Написання 3 розділу ВКР	04.10.21 р.	04.10.21р.
5	Написання вступу та висновків ВКР	11.10.21 р.	11.10.21р.
6	Представлення роботи на кафедру	01.11.21 р.	01.11.21р.
7	Підготовка доповіді та ілюстрованого роздавального матеріалів	11.11.21 р.	
8	Попередній захист ВКР	19.11.21р.	

7. Дата видачі завдання 30 грудня 2020 р.

Керівник випускної
кваліфікаційної роботи

В.Д. Гоцуляк

Гарант освітньої програми

К.О. Назарова

Завдання прийняла до виконання
здобувачка вищої освіти

М.Р. Борушак

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Здобувачка вищої освіти Борушак Марина Романівна виконала випускну кваліфікаційну роботу на актуальну тему: «Організація і методика аудиту фінансової звітності підприємства промисловості». Дане дослідження здійснювалось на фактографічних матеріалах ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». Як за змістом, так і за формою представлена робота відповідає вимогам Вищої школи і Методичним вказівкам до виконання випускних кваліфікаційних робіт. Здобувачка вищої освіти зуміла показати на достатньому рівні як теоретичні знання, так і практичні навички з обліку, фінансового аналізу, незалежного аудиту та внутрішнього контролю, отримані впродовж терміну навчання. В роботі студентка дослідила стан і розвиток наукових досліджень в Україні.

Студентка проаналізувала діяльність підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» за п'ять років (з 2016р. по 2020р.), опрацювала значну кількість нормативноправових джерел та спеціальної літератури.

Позитивним моментом є те, що студентка змогла застосувати набуті теоретичні знання з обліку, фінансового аналізу, внутрішнього та зовнішнього контролю до об'єкта дослідження. В роботі спостерігається наявність власної обґрунтованої думки щодо особливостей та проблематики контролю ефективності використання витрат підприємства.

Представлена робота містить достатню кількість таблиць, графічного матеріалу, додатків тощо.

Керівник _____ к.е.н., доц., Гоцуляк В.Д

12. Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну роботу

Випускну кваліфікаційну роботу переглянуто.

Випускна кваліфікаційна робота здобувачки Борушак Марини Романівни може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ д.е.н., проф., Назарова К.О.

Завідувач кафедри _____ д.е.н., проф., Назарова К.О.

« _____ » _____ 2021р.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОСТІ	10
1.1. Економічна сутність фінансової звітності як об'єкта аудиту.....	10
1.2. Місце аудиту фінансової звітності в системі ефективного управління суб'єкта господарювання	13
1.3. Оцінка чинного законодавства та наукових розробок з питань аудиту фінансової звітності підприємства промисловості.....	16
Висновки до розділу 1	20
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОСТІ	21
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»	21
2.2. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази аудиту фінансової звітності підприємства промисловості.....	28
2.3. Організаційно-інформаційна модель аудиту фінансової звітності підприємства промисловості.....	34
Висновки до розділу 2	41
РОЗДІЛ 3. СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОСТІ	43
3.1. Стан та напрями удосконалення організації аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»	43
3.2. Стан та напрями удосконалення методики аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»	49
3.3. Узагальнення та реалізація результатів аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».....	56
Висновки до розділу 3	61
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	65
ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Актуальність теми. Фінансова звітність має суттєвий вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства, що проявляється опосередковано, через відповідні дії її основних користувачів. Вона служить одним із прийомів впливу держави на економічні процеси в цілому через регламентування обсягу інформації, що обов'язково повинна розкриватися у фінансовій звітності, та граничного терміну оприлюднення фінансової звітності користувачам.

Формування фінансової звітності проявляється в послідовній дії сукупності етапів формування даних, контролю, перевірки даних, підтвердження даних аудитором та подання, що становить його внутрішню сторону стосовно підприємства. Зовнішня його сторона проявляється в опрацюванні даних фінансової звітності користувачами та прийманням ними відповідних рішень.

На сучасному етапі розвитку економіки та складності нормативно-правової бази зростає ризик прийняття помилкових рішень на підставі фінансової звітності різними її користувачами. Аудит фінансової звітності виконує надзвичайно важливу функцію щодо підтвердження достовірності та неупередженості поданої користувачам інформації, що допомагає їм у прийнятті правильних рішень. Ефективність аудиторської перевірки фінансової звітності в багатьох аспектах залежить від організації аудиту.

Аналіз останніх досліджень. Проблемами аудиту фінансової звітності займалися такі науковці, як Е.А. Аренс, Дж.К. Лоббек, О.А. Петрик, В.В. Сопко, Н.Г. Дорош, М.Ф. Огійчук, І.Т. Новіков, І.І. Рагуліна, С.О. Кафка, О.А. Кобрин, Н.І. Василенко, В.А. Рубейкін, А.А. Михалків, О.Е. Лубченко, А.О. Семенець, Г.П. Машталяр та ін. Пріоритетне місце в наукових працях відведено методиці аудиту об'єктів бухгалтерського обліку, однак недостатньо дослідженими є питання розробки комплексної системи організації та методики аудиту фінансової звітності підприємства

промисловості.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення організації та методики аудиту фінансової звітності підприємства промисловості.

Для досягнення мети було поставлено та вирішено наступні *задачі*:

- вивчити економічну сутність фінансової звітності як об'єкта аудиту;
- дослідити місце аудиту в системі ефективного управління суб'єкта господарювання;
- здійснити оцінку чинного законодавства та наукових розробок з питань аудиту фінансової звітності підприємства промисловості;
- надати організаційно-економічну характеристику діяльності підприємства;
- здійснити оцінку системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази аудиту фінансової звітності підприємства промисловості;
- розробити організаційно-інформаційну модель аудиту фінансової звітності підприємства промисловості;
- дослідити стан та напрями удосконалення організації аудиту фінансової звітності підприємства;
- дослідити стан та напрями удосконалення методики аудиту фінансової звітності підприємства;
- представити узагальнення та реалізацію результатів аудиту фінансової звітності підприємства.

Об'єктом дослідження є процес аудиту фінансової звітності підприємства промисловості ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні аспекти аудиту фінансової звітності підприємства промисловості ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

Методи дослідження базуються на загальних економічних положеннях щодо сутності і принципів розвитку аудиту та складання фінансової звітності в Україні. У процесі дослідження застосовувалися загальноприйняті в

економічній науці методи вивчення: теоретико-методологічний – при вивченні змісту та процесу аудиту фінансової звітності підприємства промисловості; абстрактно-логічний – в процесі узагальнення методів організації та методики аудиту фінансової звітності підприємства; статистично-економічний – при оцінці економічної діяльності підприємства; системного аналізу – в ході розробки напрямів удосконалення організації та методики аудиту фінансової звітності підприємства.

Інформаційними джерелами дослідження виступили законодавчі та нормативні акти з проблемних питань, спеціальна література з проблем теорії і практики організації та методики аудиту фінансової звітності підприємства.

Практичне значення результатів виконання роботи полягає у тому, що на базі теоретичних положень і цілісного системного підходу до механізму організації та методики аудиту фінансової звітності підприємства розроблена низка прикладних рекомендацій, що дозволяють покращити цей процес. Основні висновки та практичні рекомендації випускної кваліфікаційної роботи можуть бути застосовані в практиці для забезпечення удосконалення організації та методики аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

Структура дослідження. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладено на 61 сторінці друкованого тексту. Список використаних літературних джерел налічує 35 найменувань, що викладені на 3 сторінках. Робота містить 9 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОСТІ

1.1. Економічна сутність фінансової звітності як об'єкта аудиту

Обов'язковим на кожному підприємстві для ведення є бухгалтерський облік, на основі якого базується як фінансова, так і податкова, статистична та інші види звітності. Будь якому керівнику для управління підприємством необхідне вміння раціонального використання власних ресурсів, для отримання максимального прибутку. В прийнятті управлінських рішень особливе місце займає бухгалтерська фінансова звітність [10, с.56].

Бухгалтерська фінансова звітність підприємств являє собою систему узагальнених показників, які характеризують підсумки господарсько-фінансової діяльності підприємства за минулий період (місяць, квартал, рік). Вона складається підрахунком, групуванням і спеціальною обробкою даних поточного бухгалтерського обліку і є завершальною його стадією.

Згідно, з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», фінансова звітність – це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [5].

Фінансова звітність на підприємстві складається для надання користувачам інформації про фінансово-майновий стан підприємства, рух грошових коштів та результати діяльності, задля прийняття правильних управлінських рішень. Згідно з вимогами НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» фінансова звітність повинна формуватися із дотриманням її якісних характеристик, що представлено на рис. 1.1.

Користувачами звітності є фізичні і юридичні особи, які використовують надану їм інформацію про господарство і його діяльність для прийняття рішень [24, с.66].

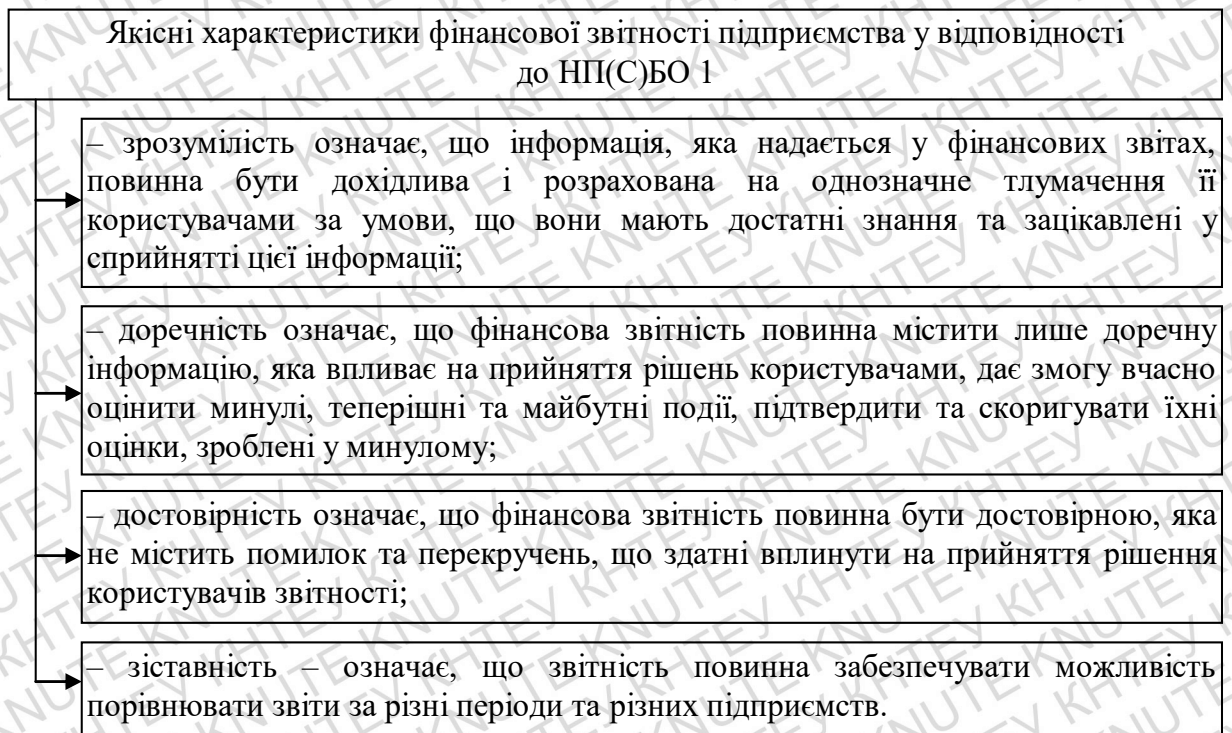

Рис. 1.1. Якісні характеристики фінансової звітності підприємства у відповідності до НП(С)БО 1

Джерело: складено за [5]

Фінансова звітність забезпечує інформаційні потреби користувачів щодо [26, с.23]:

- придбання, продажу та володіння цінними паперами;
- участі в капіталі підприємства;
- оцінки якості управління;
- оцінки здатності підприємства вчасно здійснювати свої зобов'язання;
- забезпеченості зобов'язань підприємства;
- визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу;
- регулювання діяльності підприємства;
- інших рішень.

Згідно НП(С)БО 1, підприємство складає наступні форми фінансової звітності [5]:

- 1) баланс;
- 2) звіт про фінансові результати;
- 3) звіт про рух грошових коштів;

4) звіт про власний капітал;

5) примітки до звітів.

Інші звіти (звернення ради директорів до акціонерів, звіт керівництва компанії, звіт аудитора тощо), які включені до звітності підприємства, не є фінансовою звітністю [49, с.67]. Всі перелічені нами форми фінансової звітності зображають одні і ті ж господарські операції за звітний період, інформацію минулого періоду, та відображення основ облікової політики в різних аспектах, що дає можливість зробити детальний аналіз діяльності.

Підприємства, які складають фінансову звітність та консolidовану фінансову звітність за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, складають проміжну фінансову звітність, яка охоплює відповідний період (І квартал, перше півріччя, дев'ять місяців), наростаючим підсумком з початку звітнього року у складі балансу та звіту про фінансові результати [38, с.106].

Основною особливістю аудиту звітності підприємства є глибокий аналіз всіх розділів балансу та порівняння їх із записами в Головній книзі за період, який аналізується. В тому випадку, коли виявлено хоча б якісь невідповідності у показниках чи інших записах, аудитор може перевіряти облікові реєстри та первинні документи. У процесі перевірки даних первинних документів, облікових реєстрів, аудитору необхідно впевнитись у правильності та реальності наведених записів, та у повноті обліку на підприємстві. В наслідок цього, аудитор формує свою професійну думку про реальний фінансовий стан підприємства, та відповідність його наведеним показникам у фінансовій звітності.

Таким чином, головним призначенням аудиту фінансової звітності вважаємо надання аудитору можливості висловити думку про те, чи підготовлено фінансову звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до встановлених стандартів її складання тобто незалежна оцінка фінансової звітності для встановлення її реальності та достовірності відповідно до вимог чинного законодавства [41, с.39].

1.2. Місце аудиту фінансової звітності в системі ефективного управління суб'єкта господарювання

Аудит фінансової звітності – це процес, внаслідок якого аудитор може сформулювати власну думку щодо того, чи правильно підготовлена звітність і чи відповідає вона чинному законодавству. Фінансова звітність підприємства перш за все повинна відповідати: Міжнародним стандартам фінансової звітності, Національним стандартам фінансової звітності, іншим нормативним актам, вказаних у звітності [50, с.68].

В процесі перевірки аудитор набирає достатню кількість потрібних доказів, задля правильного формування висновків аудиторської перевірки, які є необхідними для обґрунтування власної думки. Отже, обов'язком аудитора є забезпечити високий рівень впевненості в тому, що звітність підприємства, яка перевіряється, не містить суттєвих викривлень.

Аудиторська перевірка фінансової звітності включає [38, с.95]:

- нормативну базу для проведення аудиту;
- предметну область проведення перевірок;
- методику перевірки окремих розділів обліку і робіт, які підлягають аудиту.

Джерела аудиту фінансової звітності [23, с.100]:

- 1) первинні документи;
- 2) облікові регістри;
- 3) фінансова звітність.

Основні завдання аудиту фінансової звітності представлено на рис. 1.2.

У вітчизняній літературі процес аудиту фінансової звітності в організаційному плані поділяється на такі етапи: планування; вивчення; оцінювання; встановлення достовірності; звітування [13, с.35]. Для чіткішого розуміння змісту кожного з етапів нами запропоновано основні ключові аудиторські процедури під час здійснення аудиту фінансової звітності.

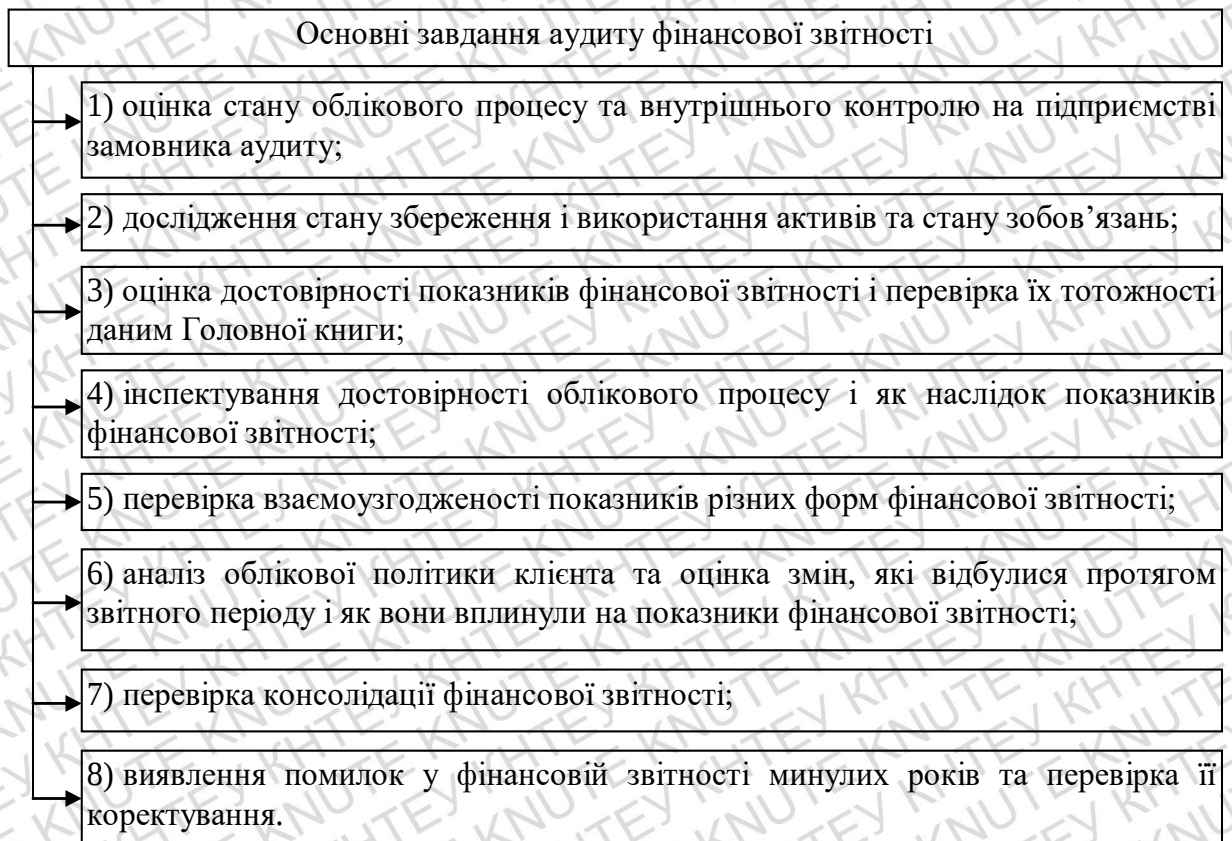

Рис. 1.2. Основні завдання аудиту фінансової звітності

Джерело: складено за [10]

На етапі планування необхідно розробити загальну стратегію і тактику аудиту фінансової звітності і обліку, визначити строки і обсяги аудиторської перевірки. І хоча зміст та форма загального плану аудиту фінансової звітності змінюватиметься залежно від мети перевірки, виду підконтрольного об'єкта, сфери його діяльності, розміру, а також складності перевірки і процедур, що застосовуватиметься аудитором, під час його формування необхідно врахувати такі аспекти: по-перше, особливості фінансово-господарської діяльності клієнта; по-друге, вибір сфери діяльності аудитора; по-третє, залучення персоналу до проведення аудиту.

На етапі вивчення аудитору необхідно здійснити попередній огляд та дати оцінку стану бухгалтерського обліку і фінансової звітності замовника аудиту. При тому на цьому етапі аудитор за допомогою опитування, вивчення та аналізу фінансової звітності та даних бухгалтерського обліку здійснює збір необхідних даних [24, с.76].

Аудитору доцільно в своїй діяльності використовувати такі методичні прийоми дослідження, як аналіз і синтез, індукція і дедукція, аналогія і моделювання, абстрагування і конкретизація, системний і функціонально-вартісний аналіз [17, с.107].

До одних з найвагоміших етапів процесу аудиту фінансової звітності потрібно зарахувати етап оцінювання, на якому аудитор зобов'язаний одержати якомога більше інформації про об'єкт дослідження з метою її аналізу та оцінки для наступного формування обґрунтованої думки, на підставі якої і формуватиметься висновок про достовірність фінансової звітності клієнта.

Збір необхідних даних для їх оцінювання провадиться з використанням таких аудиторських процедур, як перевірка, спостереження, інспектування, запити і підтвердження, а також аналітичні процедури [9, с.50].

У разі, якщо аудитор виявить можливі фальсифікації фінансової звітності та помилки у ній, то він повинен дослідити потенційний вплив на неї і здійснити додаткові процедури контролю.

Мету та процедури аудиту фінансової звітності наведено в Додатку А.

Етап встановлення достовірності фінансової звітності ґрунтується на підтвердженні попередньо здійсненої оцінки про достовірність відображення у системі рахунків бухгалтерського обліку та звітності інформації про активи, зобов'язання, власний капітал, а також про доходи, витрати і фінансові результати господарюючого суб'єкта.

Під час висловлення думки про достовірність фінансової звітності аудитор повинен бути достатньо впевненим, що вона не містить істотних викривлень і помилок. Разом з тим аудитору не варто забувати про те, що у зв'язку із застосуванням аудиторської вибірки з'являється вагомий ризик того, що навіть істотні помилки він може не виявити.

Завершальним етапом процесу аудиту фінансової звітності є етап звітування, на якому аудитор формує думку з таких питань [33, с.336]:

– чи відповідає система бухгалтерського обліку підприємства вимогам

чинного законодавства;

- чи відповідають показники бухгалтерського обліку та фінансової звітності принципам облікової політики суб'єкта господарювання;
- чи ефективна система внутрішнього контролю клієнта;
- чи достовірно відображається в обліку та у фінансовій звітності інформація про активи, зобов'язання, власний капітал доходи, витрати і фінансові результати клієнта.

Результати аудиту фінансової звітності можуть бути оформлені у вигляді загального аудиторського висновку про достовірність фінансової звітності (у межах загального аудиту) [19, с.52].

Таким чином, на сучасному етапі розвитку економіки та складності нормативно-правової бази зростає ризик прийняття помилкових рішень на підставі фінансової звітності різними її користувачами. Підтвердження достовірності фінансової звітності аудитором має надзвичайне значення для прийняття будь-якими користувачами обґрунтованих ефективних управлінських рішень, які повинні прийматися на підставі достовірно наданої обліково-аналітичної інформації. Запропоновані процес та методика аудиту фінансової звітності підприємств нададуть можливість звести до мінімуму властивий аудиторський ризик та ризик невиявлення, що надалі дозволить уникати появи істотних помилок та реальніше оцінювати фінансово-майновий стан підприємства.

1.3. Оцінка чинного законодавства та наукових розробок з питань аудиту фінансової звітності підприємства промисловості

Однією з найважливіших аудиторських процедур є оцінювання фінансової звітності підприємства. Нормативні документи, що регулюють аудит фінансової звітності наступні:

- 1) Закон України «Про аудиторську діяльність».
- 2) Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в

Україні».

- 3) Міжнародні стандарти аудиту.
- 4) Кодекс етики міжнародної федерації бухгалтерів.
- 5) НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».
- 6) НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність».
- 7) П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».
- 8) П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».
- 9) П(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами», та інші.

Основою для здійснення аудиторських перевірок є Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22. 04. 1993р., №3126-XI [4]. Згідно зі ст. 3 Закону України «Про аудиторську діяльність» аудит – це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів [4].

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні [3].

В системі аудиту фінансової звітності важливими є положення НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013. № 73 [5]. Цим Національним положенням (стандартом) визначаються мета, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів. Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються до фінансової звітності і консолідованої фінансової звітності юридичних осіб (далі - підприємства) усіх форм власності (крім банків та бюджетних установ), які зобов'язані подавати фінансову звітність згідно із законодавством.

НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність» від 27.06.2013. № 628 визначає порядок складання консолідованої фінансової звітності та загальні вимоги до розкриття інформації щодо складання консолідованої фінансової звітності. Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються групою юридичних осіб, яка складається з підприємства, що контролює інші підприємства (материнське (холдингове) підприємство), та дочірніх підприємств (крім групи підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності, або групи підприємств, у якій підприємство, що контролює інші підприємства (материнське (холдингове) підприємство), складає фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності) [6].

Наукова проблематика аудиту фінансової звітності постійно розглядається в працях вітчизняних науковців. Зокрема, В.А. Рубейкін у статті [46] розглядав методику аудиту фінансової звітності підприємства, а також представив основні процедури аудиту фінансової звітності та типові помилки, що можуть бути виявленими під час інспектування цієї ділянки.

Михалків А.А. у науковій публікації [38] розглянув роль аудиту в забезпеченні достовірності фінансової звітності. Автором запропоновано алгоритм збору аудиторських доказів при проведенні аудиту фінансової звітності в рамках сучасних вимог норм і законів.

Водночас, Поліщук О. у дослідженні [44] розглядала особливості аудиту фінансової звітності, складеної за МСФЗ. Автором зроблено важливий висновок, що на сьогодні можна лише з певною часткою умовності говорити про сформованість української системи аудиту фінансової звітності компаній, складеної за МСФЗ. По суті, ця система знаходиться в стадії становлення, не розроблені конкретні механізми переходу на фінансову звітність за МСФЗ. Поки не завершено реформу бухгалтерського обліку, складно прогнозувати, наскільки і яким чином вона позначиться на якості фінансової звітності та аудиторських послуг [44, с.27].

Авторський колектив в складі Лубченко О.Е., Василюк М.М. проводили дослідження організаційних засад аудиту фінансової звітності в Україні [35]. Зокрема, науковцями визначено кроки з організації роботи аудиторської фірми щодо виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності, а також обґрунтовано, що розпорядчим документом аудиторської фірми (наказом) призначається ключовий партнер з аудиту та члени команди із завдання. Визначено формат особової справи замовників аудиту та джерела формування особових справ [35, с.94].

У свою чергу, українські вчені Семенець А.О., Мелешко Д.В. у статті [47] свою увагу присвятили дослідженню послідовності аудиту фінансової звітності підприємства. В статті систематизовано та уточнено етапи аудиту фінансової звітності враховуючи цілі аудиту. Поглиблено вивчено питання щодо виявлення викривлень фінансової звітності під час аудиту. Вважаємо, що використання запропонованої послідовності організації аудиту фінансової звітності, що базується на цілях аудиту фінансової звітності дозволить покращити його якість [47, с.69].

Машталяр Г.П., також, розглядав проблематику організації аудиту фінансової звітності у науковій публікації [37]. Зокрема, автором проаналізовано проблеми аудиту фінансової звітності. Для ефективної організації вибіркового обстеження в аудиті фінансової звітності визначено основні завдання, стадії вибірки та обґрунтовано доцільність застосування розгорнутої формули аудиторського ризику для оцінки вибіркового дослідження. Запропоновано модель аудиту фінансової звітності, яка включає: форми фінансової звітності, елементи фінансової звітності, твердження фінансової звітності [37, с.163].

Таким чином, можна стверджувати, проведення аудиту фінансової звітності підприємств в Україні має відповідне нормативно-правове забезпечення, яке відповідає міжнародним стандартам. Також, вітчизняні науковці проводять ґрунтовні наукові розробки з питань аудиту фінансової звітності підприємства промисловості.

Висновки до розділу 1

За результатами проведеного дослідження теоретичних основ аудиту фінансової звітності підприємства промисловості можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що бухгалтерська фінансова звітність підприємств являє собою систему узагальнених показників, які характеризують підсумки господарсько-фінансової діяльності підприємства за минулий період (місяць, квартал, рік). Вона складається підрахунком, групуванням і спеціальною обробкою даних поточного бухгалтерського обліку і є завершальною його стадією.

2. Встановлено, що головним призначенням аудиту фінансової звітності вважаємо надання аудитору можливості висловити думку про те, чи підготовлено фінансову звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до встановлених стандартів її складання тобто незалежна оцінка фінансової звітності для встановлення її реальності та достовірності відповідно до вимог чинного законодавства.

3. Узагальнено, що підтвердження достовірності фінансової звітності аудитором має надзвичайне значення для прийняття будь-якими користувачами обґрунтованих ефективних управлінських рішень, які повинні прийматися на підставі достовірно наданої обліково-аналітичної інформації.

4. Запропоновані процес та методика аудиту фінансової звітності підприємств нададуть можливість звести до мінімуму властивий аудиторський ризик та ризик невиявлення, що надалі дозволить уникати появи істотних помилок та реальніше оцінювати фінансово-майновий стан підприємства.

5. Доведено, що проведення аудиту фінансової звітності підприємств в Україні має відповідне нормативно-правове забезпечення, яке відповідає міжнародним стандартам. Також, вітчизняні науковці проводять ґрунтовні наукові розробки з питань аудиту фінансової звітності підприємства.

РОЗДІЛ 2

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОСТІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Досліджуване підприємство – ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», здійснює свою виробничо-господарську діяльність у сфері виробництва та реалізації м'ясних продуктів. ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» – одне з найбільших підприємств м'ясної промисловості Житомирської області, яке випускає близько 60 найменувань продукції, що реалізується як на вітчизняному, так і зарубіжних ринках. Загальний річний випуск м'яса і субпродуктів становить 5200 т, ковбасних виробів – 1000 т.

Організаційно-правова характеристика підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» представлена у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Організаційно-правова характеристика підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Параметр	Характеристика
Повне найменування юридичної особи	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «БЕРДИЧІВСЬКА КОВБАСНА ФАБРИКА»
Скорочена назва	ТОВ «БКФ»
Статус юридичної особи	Не перебуває в процесі припинення
Код ЄДРПОУ	31469190
Дата реєстрації	06.06.2001 р.
Розмір статутного капіталу	70 000,00 грн.
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Форма власності	Недержавна власність
Види діяльності	Основний: 10.13 Виробництво м'ясних продуктів Інші: 10.11 Виробництво м'яса 10.12 Виробництво м'яса свійської птиці 46.32 Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами

Місцезнаходження юридичної особи	13319, Житомирська обл., Бердичівський район, село Романівка, ВУЛИЦЯ ЛУГАНСЬКА, будинок 101А
----------------------------------	--

Джерело: складено за даними підприємства

Згідно Статуту, основні напрямки діяльності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» наступні:

- виробництво м'ясних продуктів;
- виробництво м'яса, в тому числі м'яса свійської птиці та кролів, рибних продуктів;
- оптова торгівля м'ясом та м'ясними продуктами;
- роздрібна торгівля м'ясом та м'ясними продуктами;
- оптова торгівля іншими продуктами харчування;
- закупка свиней, коней, ВРХ, іншої худоби та м'яса і сала, як у населення, так і у сільськогосподарських підприємств і товаровиробників сільськогосподарської продукції.

Загальна територія м'ясокомбінату на період освоєння потужностей складала 14,35 га. Тепер площа комбінату складає 17 га. Земельна ділянка благоустроєна та озеленена. Загальна площа виробничих та адміністративно-побутових приміщень становить 6,3 га.

Основні виробничі потужності складають:

- виробництво м'яса і субпродуктів – 100 т/зміну;
- виробництво ковбасних виробів і копченостей – 20 т/зміну;
- ємність одночасного зберігання м'яса в холодильнику – 3600 тон;
- потужність заморозки м'яса на кістках та в блоках – 100 т/добу.

Номенклатура м'ясних виробів ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» наступна: варені ковбаси; сосиски-сардельки; варено-копчені ковбаси; напівкопчені ковбаси; сиров'ялені ковбаси; копченості; інші ковбасні вироби; фасовка; оброблена сиров'ялена ковбаса.

До основних каналів реалізації продукції м'ясокомбінату належить фірмова мережа (магазини, вагончики), на яку припадає близько 45%

загального обсягу реалізації.

Розглянемо основні економічні показники господарської діяльності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Основні економічні показники господарської діяльності
ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Показники	Роки					2020 р. до 2016 р.	
	2016	2017	2018	2019	2020	+, -	%
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	3250,1	4339,4	6358,3	7195,0	4581,6	1331,50	40,97
Валовий прибуток, тис. грн.	613,2	193,0	854,6	930,4	529,7	-83,50	-13,62
Чистий прибуток, тис. грн.	5,6	-605,1	-472,9	69,5	73,1	67,50	1205,36
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	42,0	38,0	40,0	44,0	44,0	2,00	4,76
Фондовіддача, грн	5,07	8,51	14,57	8,58	3,97	-1,10	-21,76
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, оборотів	2,20	4,93	6,05	4,71	6,14	3,94	179,63
Продуктивність праці, тис. грн.	77,38	114,19	158,96	163,52	104,13	26,74	34,56
Рентабельність господарської діяльності, %	0,17	-13,94	-7,44	0,97	1,60	1,42	x

Джерело: складено за даними фінансової звітності підприємства

В процесі проведеного дослідження встановлено, що чистий дохід (виручка) від реалізації продукції підприємства збільшився на 1331,5 тис.грн., або на 40,97 % порівняно з 2016 р. Протилежна тенденція спостерігається щодо скорочення рівня валового прибутку з 613,2 тис. грн. у 2016 р. до 529,7 тис.грн. у 2020 р., тобто на 83,50 тис.грн., або на 13,62 %. Чистий прибуток підприємства є невеликим та у 2020 р. склав 73,1 тис.грн., що на 67,5 тис.грн., або у 12,05 разів більше, ніж у 2016 р. Слід зазначити, що у 2017-2018 рр. підприємство було збитковим. Середньооблікова чисельність працівників у 2020 р. склала 44 особи, що на 2 особи, або на 4,76 % більше, ніж у 2016 р. Продуктивність праці працівників має тенденцію до зростання на 26,74 тис.грн., або на 34,56 % в порівнянні з 2016 р. Як негативне слід відмітити скорочення фондовіддачі, тобто ефективності використання

основного капіталу підприємства, на 1,10 грн., або на 21,76 %. Підприємство є низькорентабельним, про що свідчить значення рентабельності господарської діяльності на рівні 1,60 % у 2020 р, що на 1,42 пункти більше, ніж у 2016 р.

Аналіз динаміки активів та зобов'язань підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» представлено на рис. 2.1.

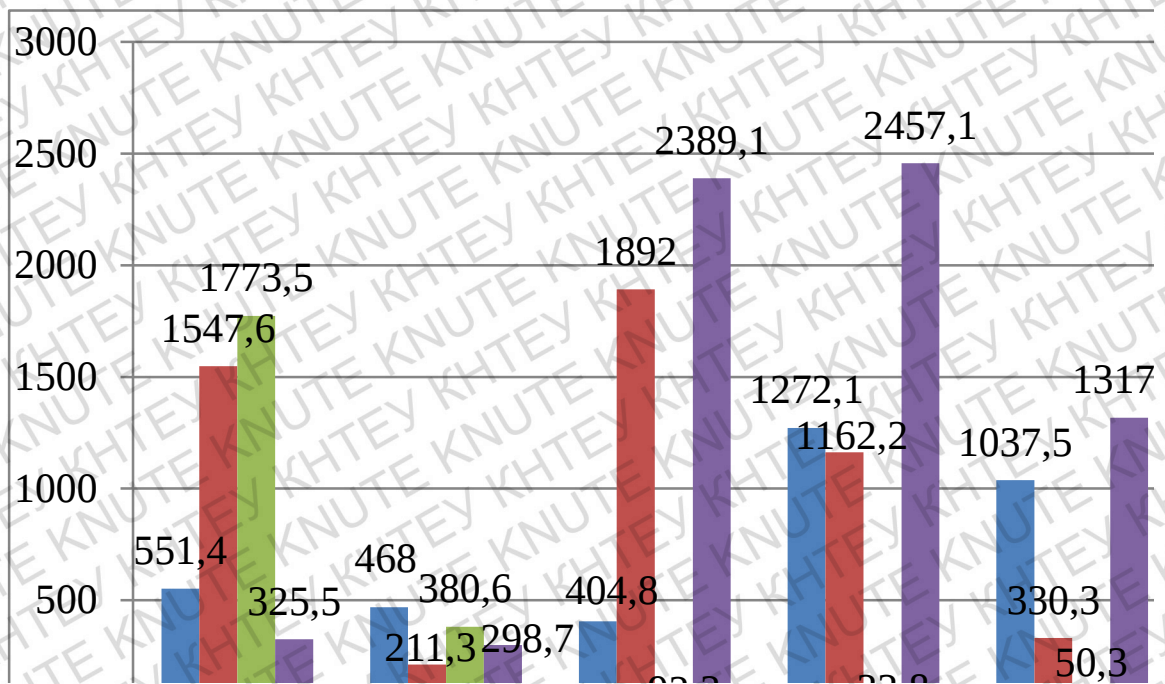

Рис. 2.1. Аналіз динаміки активів та зобов'язань підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», тис.грн.

Джерело: складено за даними фінансової звітності підприємства

Аналіз показав, що у 2020 р. вартість необоротних активів підприємства становила 1037,5 тис.грн; оборотних активів – 330,3 тис.грн.; власного капіталу – 50,3 тис.грн.; поточних зобов'язань – 1317,5 тис.грн. Слід зазначити, що підприємство характеризується надзвичайно низьким значенням власного капіталу.

Структура формування активів підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» представлена на рис. 2.2. Аналіз показав, що у 2020 р. найбільшу питому вагу в структурі активів займають необоротні активи, а саме 75,85 %, водночас оборотні активи становили лише 24,15 %.

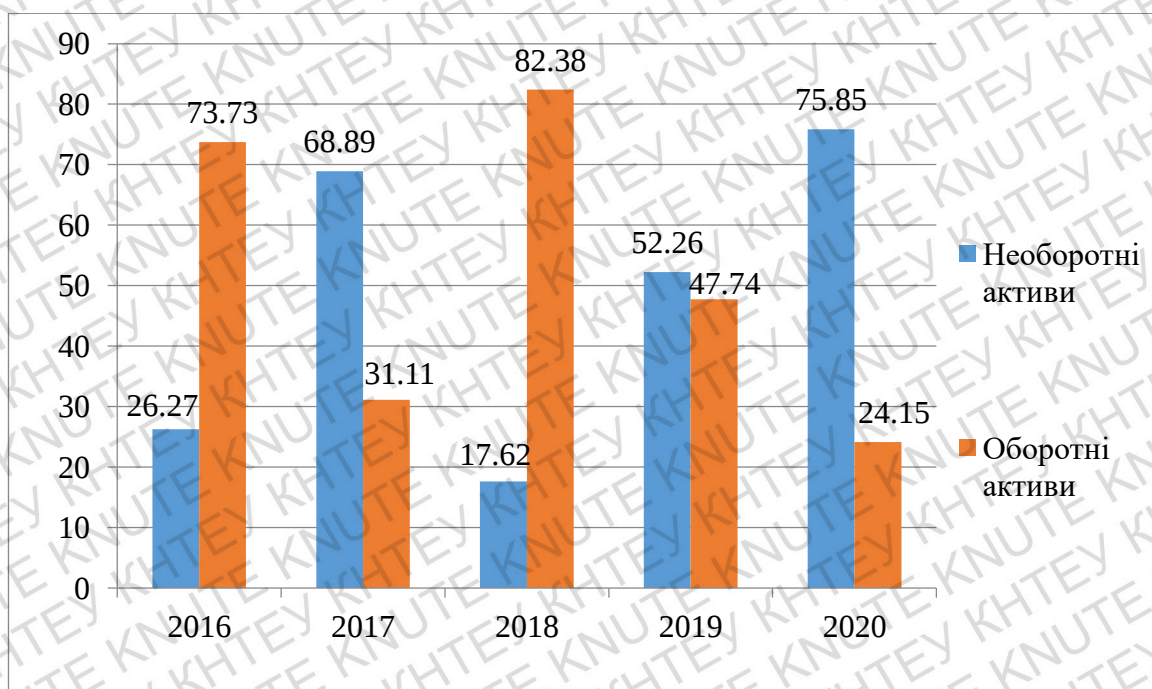

Рис. 2.2. Аналіз структури активів підприємства

ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», %

Джерело: складено за даними фінансової звітності підприємства

Структура формування зобов'язань підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» представлена на рис. 2.3.

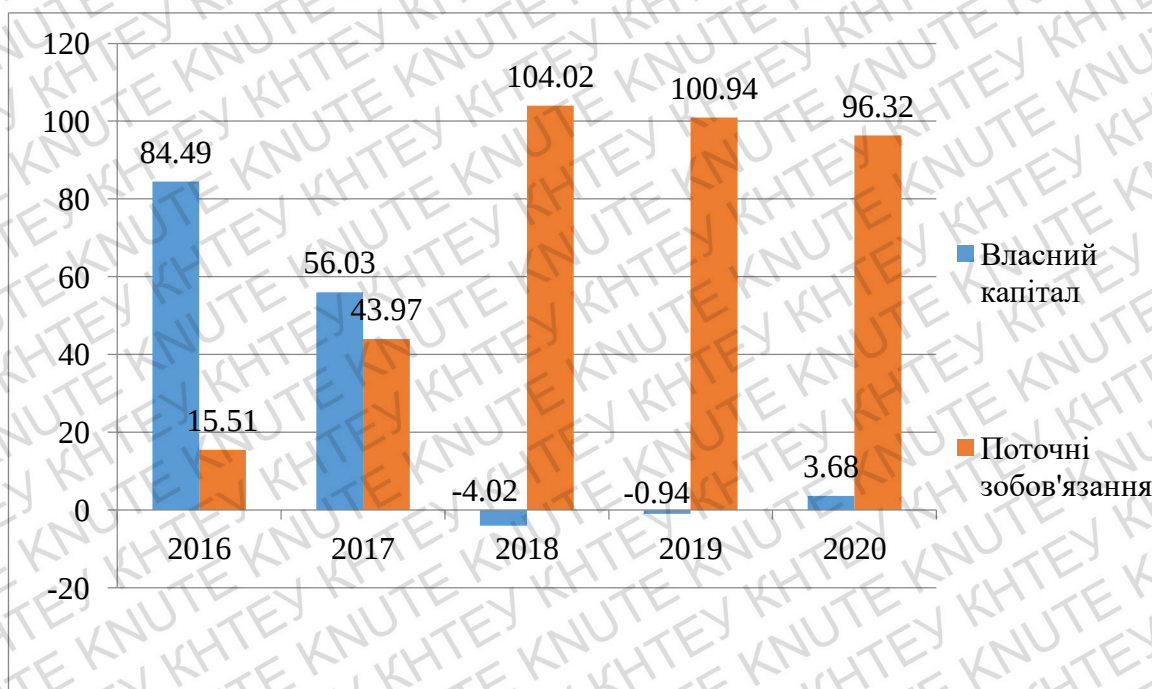

Рис. 2.3. Аналіз структури зобов'язань підприємства

ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», %

Джерело: складено за даними фінансової звітності підприємства

Аналіз показав, що у 2020 р. найбільшу питому вагу в структурі зобов'язань займають поточні зобов'язання, а саме 96,32 %, водночас власний капітал підприємства становить лише 3,68 %.

Аналіз майнового стану підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» представлено у Додатку Б.

За результатами проведеного дослідження встановлено, що загальна вартість активів підприємства у 2020 р. склала 1367,8 тис.грн., що на 731,2 тис.грн., або на 34,84 % менше, ніж у 2016 р. Основу активів підприємства становлять необоротні активи в сумі 1037,5 тис.грн., що на 486,1 тис.грн., або на 88,16 % більше, ніж у 2016 р. Підприємство мало у 2018-2019 рр. негативне значення власного капіталу, що є вкрай негативним явищем. Робочий капітал підприємства, тобто індикатор, який показує частину оборотних активів, які фінансуються за рахунок власного капіталу і довгострокових зобов'язань має негативне значення в розмірі (-987,2 тис.грн.), що слід вважати загрозливим для діяльності підприємства. Фактично підприємства фінансує власну діяльність за рахунок залучених джерел.

Аналіз головних показників ліквідності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» будемо вести виходячи з даних у Додатку В.

Як показав аналіз, підприємство характеризується низькими значеннями основних показників ліквідності майна. Зокрема, загальний коефіцієнт покриття (платоспроможності), що засвідчує здатність підприємства швидко і вчасно відповідати по своїх зобов'язаннях, у 2020 р. при критичному значенні індикатора на рівні більше одиниці показав 0,25, що на 4,50 пунктів менше, ніж у 2016 р. Коефіцієнт швидкої ліквідності, також, знаходився нижче від нормативу (більше 0,5), оскільки його значення у 2020 р. склало 0,13. Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яка частка короткострокових боргових зобов'язань може бути покрита за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів, тобто практично абсолютно ліквідними

активами. У 2020 р. підприємство мало низьке значення цього індикатора на рівні 0,11, що менше значення 2016 р. на 0,06 пункти та є нижчим за критичне значення (більше 0,2). Чистий оборотний капітал підприємства має низьке негативне значення в обсязі (-987,1) тис.грн., що відображає абсолютну недостатність власного оборотного капіталу для фінансування господарської діяльності підприємства. Значення показника частки оборотних активів в загальній сумі активів на рівні 24 % у 2020 р. засвідчує низький вклад оборотного капіталу у формуванні майна підприємства.

Аналіз головних показників фінансової стійкості підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» будемо вести виходячи з даних у Додатку Г.

За результатами проведеного аналізу можна стверджувати, що підприємство характеризується посередніми значеннями показників фінансової стійкості. Зокрема, коефіцієнт фінансової незалежності (автономії, концентрації власного капіталу), який характеризує частку активів власників підприємства в загальній сумі активів, авансованих у його діяльність має значення нижче критичного в період 2016-2020 роки, та має низьке значення на рівні 0,04 у 2020 р. Про значну частку позичених коштів у фінансуванні підприємства свідчить значення індикатора фінансової залежності на рівні 27,19, що на 26,01 пункти більше, ніж у 2016 р. Коефіцієнт фінансової стійкості - індикатор, який говорить про здатність компанії залишатися платоспроможною в довгостроковій перспективі. Отже, визначено, що досліджуване підприємство є неспроможним розраховуватись по своїх зобов'язаннях, оскільки має значення цього показника на рівні 0,04, при нормативному значенні не нижче одиниці. Коефіцієнт фінансового левериджу, також, значно погіршився та має значення 26,19 при нормативному значенні не вище одиниці. Таке значення засвідчує зростання рівня фінансових ризиків неплатоспроможності підприємства. В цілому слід відзначити, що в 2016-2020 роках відбувається погіршення фінансової стабільності підприємства майже по всіх показниках.

Аналіз головних показників рентабельності та ефективності господарської діяльності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» будемо здійснювати виходячи з даних у Додатку Д.

Можна зробити висновок, що підприємство у 2020 р. здійснювало свою господарську діяльність ефективно. Зокрема, індикатори рентабельності операційної, господарської діяльності та підприємства в цілому мають позитивне значення. Підприємство, також, достатньо ефективно використовує власне майно (активи), а значення відповідного індикатора у 2020 р. склало 3,85 %, що на 3,58 пункти більше, ніж у 2016 р. Рентабельність власного капіталу показує, яка віддача (норма прибутку) на вкладений власний капітал. Максимізація цього показника – важливе завдання, яке необхідно виконати управлінцям підприємства. Отже, у 2020 р. значення цього індикатора становило 5,32 %, що на 5,31 пункт більше, ніж у 2016 р. Рентабельність реалізації продукції у 2020 р. має достатньо високе значення на рівні 13,07 %, що на 10,18 пунктів менше рівня 2016 р.

Таким чином, за результатами проведеного аналізу можна зробити висновок, що підприємство ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» є відомою та достатньо потужною виробничою компанією на регіональному ринку м'ясних продуктів. У період 2017-2018 рр. підприємство було збитковим, проте у 2020 р. воно стало прибутковим. Водночас, ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» відрізняється достатньо низьким рівнем ліквідності майна та не здатне відповідати за своїми зобов'язаннями власним майном, про що засвідчили результати аналізу фінансового стану підприємства.

2.2. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази аудиту фінансової звітності підприємства промисловості

Для забезпечення достовірності облікової інформації та якості звітності компанія ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» обрала власну облікову політику. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та

фінансову звітність в Україні» облікова політика - це сукупність принципів, методів та процедур, які використовуються підприємством для складання фінансової звітності [3].

Обрана облікова політика відображена в Наказі про облікову політику ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», який складається у довільній формі, відповідно до діяльності підприємства та форми власності. Наказ є нормативно-правовим актом, затвердженим керівником ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» для вирішення основних та оперативних завдань, поставлених перед підприємством. Цей наказ є адміністративним і впливає на фінансовий стан підприємства, зокрема на фінансову стабільність та платоспроможність [9, с.100].

Відповідно до Наказу про облікову політику бухгалтерський облік веде бухгалтерія ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», яку очолює головний бухгалтер. Керівництво суб'єкта господарювання разом з бухгалтерією формує облікову політику, окреслюючи фактори, що впливають на неї, а зміни ринку диктують зовнішні фактори.

Фактори, які враховуються суб'єктом господарювання ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» при визначенні облікової політики та системи бухгалтерського обліку, наведені на рис. 2.4.

Правильне формування системи бухгалтерського обліку має вагомий вплив на розмір доходів, витрат, активів та зобов'язань, що визначає фінансову стійкість та платоспроможність ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». До об'єктів системи бухгалтерського обліку, які мають найбільший вплив на фінансові результати, фінансову стійкість та платоспроможність підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», належать облік основних засобів (порядок визнання основних засобів, визнання термінів корисної експлуатації, вибір методу нарахування амортизації), облік доходів, облік зобов'язань, облік власного капіталу [24, с.87].

Рис. 2.4. Фактори, які враховуються під час визначення облікової політики ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Джерело: складено автором

Взаємозв'язок елементів системи бухгалтерського обліку та показників фінансової стійкості ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» систематизовано та узагальнено в табл. 2.3.

Досліджуване підприємство ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» є суб'єктом малого підприємництва, а тому формування системи бухгалтерського обліку має свої особливості.

Основним завданням прийнятої компанією облікової політики є адекватне відображення діяльності компанії, формування повної, об'єктивної

та достовірної інформації про неї з метою об'єктивного регулювання цієї діяльності в інтересах зацікавлених сторін.

Таблиця 2.3

Взаємозв'язок елементів системи бухгалтерського обліку та показників фінансової стійкості ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Об'єкт системи бухгалтерського обліку	Відображення у фінансових звітах	Показники	Сфера застосування
Облік оборотних та необоротних активів	Ф. № 1 код рядка 1095 та 1195	Коефіцієнт забезпечення власними засобами	Фінансова стійкість
		Індекс постійного активу	
Облік основних засобів	Ф. № 1 код рядків 1010–1012	Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	Фінансова стійкість
		Коефіцієнт нагромадження амортизації	
Облік грошових коштів	Ф. № 1 код рядка 1165	Поточна платоспроможність	Платоспроможність підприємства
Облік власного капіталу	Ф. № 1 код рядка 1495	Коефіцієнт фінансової автономії	Фінансова стійкість
		Коефіцієнт фінансової залежності	
		Коефіцієнт маневреності власного капіталу	
		Показник фінансового левериджу	
Облік зобов'язань	Ф. № 1 код рядка 1595 та 1695	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	Фінансова стійкість
		Коефіцієнт довгострокового залучення позичених коштів	
		Коефіцієнт структури позикового капіталу	
Облік доходів	Ф. № 2 код рядка 2350 або 2355	Коефіцієнт стійкості економічного росту	Фінансова стійкість
		Коефіцієнт стійкості економічного зростання	
		Коефіцієнт Бівера	

Джерело: складено автором

Основні положення методології та організації бухгалтерського обліку, які враховуються при формуванні облікової політики малого підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», представлені у додатку Е.

Основні принципи організації облікового процесу на малих підприємствах, у тому числі ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» регулюються Національним Положенням про бухгалтерський облік 1

«Загальні вимоги до фінансової звітності» (нарахування та відповідність доходів і витрат, повне охоплення, послідовність, розсудливість, вміст у формі тощо) [27].

Порядок використання елементів методу бухгалтерського обліку у ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Використання елементів методу бухгалтерського обліку ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

№ з/п	Елементи методу бухгалтерського обліку	Характеристика
	Документація	Обов'язково використовують зовнішні документи. Кількість внутрішніх документів може бути значно зменшена за рахунок вибору альтернативних варіантів обліку
	Інвентаризація	Проводять інвентаризацію з метою визначення фактичної наявності цінностей і вирахування суми їх вибуття за умови періодичної системи обліку
	Оцінка	Використовують будь-які підприємства для вираження активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій у грошовому вимірнику
	Калькулювання	Проводять для одержання інформації з метою прийняття управлінських рішень та обґрунтування цін на товари, готову продукцію, роботи і послуги
	Рахунки	Використовують спрощений план рахунків. Перелік рахунків підприємство визначає самостійно, складаючи робочий план рахунків
	Подвійний запис	Підприємства, які повинні складати баланс, не можуть вести облік без застосування
	Баланс	Складають за скороченими формами (ф. №1-м і ф. №1-мс)
	Фінансова звітність	Складають за скороченими формами «Баланс» (ф. №1-м і ф. №1-мс) і «Звіт про фінансові результати» (ф. №2-м і ф. №2-мс)

Джерело: складено автором

Так, мале підприємство ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» використовує всі вісім елементів методу бухгалтерського обліку. Одним з основних елементів методу бухгалтерського обліку є документація (документація), в основі якої лежить бухгалтерський облік як впорядкована система узагальнення інформації про діяльність ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

Суб'єкт малого підприємництва ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» готує та подає до відповідних органів фінансову звітність, передбачену правилами П (С) БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва». Поточна П (С) БО 25 передбачає існування двох типів звітів:

- 1) «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» («Баланс» ф. М1-м та «Звіт про фінансові результати» ф. № 2-м);
- 2) «Спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» («Баланс» ф. №1-мс та «Звіт про фінансові результати» ф. № 2-мс).

У пункті 8 П (С) БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» зазначено, що суб'єкти малого підприємництва, які мають право застосовувати спрощений облік доходів та витрат:

- 1) може обліковувати необоротні активи лише за собівартістю, без знецінення та переоцінки до справедливої вартості;
- 2) не створюють забезпечення наступних витрат та виплат (для оплати наступних відпусток працівникам, виконання гарантійних зобов'язань тощо), але визнають відповідні витрати у період їх фактичного виникнення;
- 3) визнавати витрати та доходи з урахуванням вимог Податкового кодексу України та віднести суми, які не визнаються Податковим кодексом України як витрати чи доходи, безпосередньо до фінансового результату після оподаткування;
- 4) поточна дебіторська заборгованість включається до балансу за її фактичною сумою.

В результаті дослідження було встановлено, що передумовою чіткої організації бухгалтерського обліку на підприємстві ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» є забезпечення відображення кожної господарської операції у відповідних документах. Оскільки підприємство ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» використовує багато первинних документів, що, у свою чергу, спричиняє значну складність бухгалтерського обліку, виникає необхідність використання накопичувальних документів, які дозволять фіксувати однорідні господарські операції у міру їх здійснення

протягом місяця чи періоду роботи (послуги). На етапі узагальнення поточних даних бухгалтерського обліку формуються бухгалтерські реєстри, склад яких ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» може обирати залежно від потреб, складання фінансової звітності для подання до відповідних державних органів, а також складання аналітичних таблиць згідно вимоги власника у спрощеній формі.

2.3. Організаційно-інформаційна модель аудиту фінансової звітності підприємства промисловості

Адекватне планування за допомогою етапів (послідовності) організації аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» допомагає впевнитися в тому, що найбільш важливим областям перевірки приділяється належна увага, потенційні проблеми своєчасно виявляються і вирішуються, організація аудиторського завдання і керівництво ним здійснюються належним чином, що забезпечує його ефективне виконання [32, с.76].

Проведення аудиту відбувається відповідно до визначеної мети, яка представляє собою надання аудиторіві можливості висловити думку стосовно того, чи складена фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансової звітності згідно з МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту».

Організаційно-інформаційна модель аудиту фінансової звітності підприємства промисловості ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» складається з взаємопов'язаних блоків і схематично відображена на рис. 2.5.

Отже, модель об'єднує дві сторони: організаційну та інформаційну, яка являє собою характеристику об'єктів.

1. Форми фінансової звітності. Баланс (звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний

дохід), Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, Примітки до річної фінансової звітності			
2. Мета аудиту.			
Згідно з МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» мета аудиту полягає в наданні аудиторіві можливості висловити думку стосовно того, чи складена фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансової звітності			
3. Послідовність аудиту фінансової звітності			
Етап 1. Перевірка фінансової звітності за формою	Етап 2. Перевірка правильності складання кожної з форм звітності	Етап 3. Перевірка узгодженості показників форм фінансової звітності	
4. Процедури аудиту			
Повнота заповнення реквізитів і граф звітності. Правильність показників на початку звітного періоду. Дотримання строків і термінів подання фінансової звітності	Арифметична перевірка кожної з форм. Вивчення правильності ведення обліку. Перевірка відповідності показників звітності даним бухгалтерського обліку	Перевірка ув'язки показників різних форм фінансової звітності за один і той же звітний період. Ув'язка показників окремих форм фінансової звітності між собою	
5. Концептуальна основа фінансової звітності			
НП(с)БО 1, Наказ МФУ від 29.11.2000 р. № 302, П(с)БО 29, Постанова КМУ від 28.02.2000р. №419	Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні, НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності», Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, Наказ МФУ від 29.11.2000 р. № 302, П(с)БО 29, інші П(с)БО або Концептуальні основи фінансової звітності від 01.09.2010, МСФЗ, МСБО, Тлумачення, розроблені Комітетом із тлумачень міжнародної фінансової звітності (КТМФЗ), Директива 2013/34/ЄС, інші нормативно-правові акти та внутрішні положення підприємства	Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності	
6. Оцінка фінансової звітності			
Критерії аудиторської оцінки фінансової звітності	Твердження для аудиту фінансової звітності відповідно до МСА 315		
7. Методи аудиту фінансової звітності.			
Фізична перевірка, документальна перевірка, підтвердження, спостереження, опитування, аналітичні процедури, узагальнення			
8. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової звітності			
Система показників, які використовуються при аудиті	Джерела інформації	Методи обробки інформації	Методичні прийоми узагальнення та реалізації результатів аудиту

Рис. 2.5. Організаційно-інформаційна модель аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Джерело: складено автором

Таким чином, доцільно розробляти організаційно-інформаційну модель аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна

фабрика» з чітко сформованими метою, завданнями, предметом та об'єктами аудиту [37].

Інформаційне забезпечення аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» складається з наступних елементів:

1. Система показників, які використовуються при аудиті фінансової звітності. Систему показників утворюють абсолютні, відносні, натуральні та вартісні показники, кількісні і якісні.

Абсолютні показники - відображають предмети, процеси чи явища у одиницях, наприклад, загальний обсяг засобів у розпорядженні підприємства, обсяг власного капіталу. Абсолютні в свою чергу поділяються на натуральні та вартісні [38, с.106].

Натуральні показники - маси, обсягу, потужності та ін.

Вартісні - вартість основних засобів, вартість МШП та матеріалів, розмір статутного капіталу та ін.

2. Джерела інформації та інформаційне забезпечення включають:

- законодавче (правова інформація);
- планово-нормативне (фінансовий план підприємства, нормативи, довідники).

Інформаційне забезпечення включає:

- поточна бухгалтерська інформація;
- звітна облікова інформація, а саме [51, с.40]:

Форма 1 за його допомогою можна проаналізувати стан підприємства на конкретну дату;

Форма 2 дозволяє провести аналіз різних видів прибутку отриманих підприємством;

Форма 3 дозволяє прослідкувати рух коштів на підприємстві в розрізі;

Форма 4 розкриває інформацію про зміни у складі власного капіталу підприємства;

- позаоблікова інформація, а саме: матеріали документальних перевірок, аудитів, спостережень, аудиторський висновок.

3. Методи обробки економічної інформації включають [49, с.41]:

Власні методи аналізу включають:

- методи горизонтального аналізу;
- методи вертикального аналізу;
- економіко-логічні методи (порівняння, групування);
- економіко-математичні методи (методи елементарної математики та техніко-економічні розрахунки, методи математичної статистики, математичного моделювання, матричні методи оптимізації результатів).

Вибіркові спостереження – прийом статистичного аудиту якісних характеристик господарського процесу. Використовується тоді, коли суцільна перевірка технічно неможлива. Вибіркові спостереження за умови їх правильної організації і проведення дають досить достовірні дані, придатні для використання у аудиті операційних витрат та собівартості реалізованої продукції витрат. Результати вибіркового спостереження оформлюються актом.

Суцільні спостереження – прийом статистичного аудиту фактичного стану об'єктів, які перевіряють, тобто діяльності підприємства, наприклад витрачання коштів із каси підприємства або на розрахункових рахунках банку, правильність віднесення статей витрат, повторна інвентаризація всіх товарно-матеріальних цінностей.

4. Методичні прийоми узагальнення та реалізації результатів аудиту.

Цей блок допомагає ув'язати та систематизувати результати проведеного аудиту і допомагає прийняттю рішень.

Організаційне забезпечення аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» передбачає поетапне виконання усіх процедур аудиту.

Відповідно до законодавства України метою аудиту фінансової звітності є визначення достовірності фінансової звітності, відповідності вимогам законодавства або іншим правилам згідно із вимогами користувачів. Виходячи з цього перелік критеріїв повинен забезпечити реалізацію мети аудиту фінансової звітності [20, с.50].

Всі процедури, що виконує аудитор, мають за мету отримання аудиторських доказів відсутності суттєвих викривлень як на рівні фінансової звітності в цілому, так і на рівні тверджень. Твердження, що використовує аудитор під час розгляду різних типів потенційних викривлень, розділяються на три категорії відповідно до МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища»:

- 1) твердження щодо класів операцій та подій протягом періоду аудиту: настання, повнота, точність, закриття реєстрів, класифікація;
- 2) твердження щодо залишків на рахунках на кінець періоду: існування, права та обов'язки, повнота, оцінка та розподіл;
- 3) твердження щодо подання та розкриття: настання та права і обов'язки, повнота, класифікація та зрозумілість, точність та оцінка.

Під час перевірки фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» вивчають усі її форми.

На першому етапі здійснюється формальна перевірка звітності [6]. Вона полягає у візуальній перевірці правильності записів усіх реквізитів звітності та виявленні наявності самостійних змін у встановлених формах звітності, необумовлених виправлень, підчисток, наявності підписів, при цьому використовують НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності» [5], Наказ Міністерства фінансів України «Про Примітки до річної фінансової звітності» від 29.11.2000 р. № 302, П(с)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами». Своєчасність складання і подання фінансової звітності перевіряють відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України Про затвердження Порядку подання фінансової звітності від 28.02.2000 р. № 419.

Для здійснення перевірки правильності і повноти складання фінансової звітності на другому етапі користуються Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності, затвердженими Наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433, Наказом

Міністерства фінансів України «Про Примітки до річної фінансової звітності» від 29.11.2000 р. № 302, П(с)БО 28 «Зменшення корисності активів», П(с)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами» та іншими нормативноправовими документами України і внутрішніми положеннями підприємства.

Третім етапом перевірки є перевірка узгодженості показників форм річної фінансової звітності. Як правило, для цієї перевірки використовуються таблиці, складені спеціалістами аудиторських фірм. При розробці таких таблиць слід брати до уваги специфіку ведення бухгалтерського обліку у деяких галузях промисловості і сферах діяльності, а також особливості господарських операцій підприємств. Також при цьому використовуються Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 11.04.2013 р. № 476.

На сьогодні немає чітко визначених вимог щодо визнання прийнятності концептуальних основ загального призначення. Відповідно до вимог МСА концептуальна основа фінансової звітності встановлюється законодавчими або нормативними актами. Для підприємств України такими документами є Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні, НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності», Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності та інші П(с)БО, а для підприємств, які складають фінансову звітність відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) такими документами є Концептуальні основи фінансової звітності від 01.09.2010, МСФЗ, Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення, розроблені Комітетом із тлумачень міжнародної фінансової звітності (КТМФЗ), колишнім Постійним комітетом із тлумачень (ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, Директива 2013/34/ЄС та для всіх підприємств інші нормативно-правові акти України

щодо ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності та внутрішні положення підприємства. Під час проведення аудиту на кожному етапі слід використовувати відповідну концептуальну основу фінансової звітності, що враховано в організаційній моделі аудиту фінансової звітності підприємства.

Концептуальна основа фінансової звітності містить критерії відповідно до яких здійснюється аудит фінансової звітності. Критерії можуть бути встановленими або спеціально розробленими. Встановленими критеріями є критерії, які містяться у законодавчих або нормативних актах або видані вповноваженими чи визнаними організаціями експертів, які дотримуються прозорих належних правових процедур [33, с.112].

Можна виділити основні критерії аудиторської оцінки фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»: достовірність; зрозумілість; повнота; доречність; суттєвість; нейтральність; безперервність; відповідність принципам бухгалтерського обліку.

Таким чином, під час організації аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» слід забезпечити оптимальність набору якісних характеристик фінансової звітності, які будуть визначатися концептуальною основою фінансової звітності загального або спеціального призначення. Доречність застосування будь-якого критерію або їх сукупності залежить від конкретних обставин (виду господарської операції, форми фінансової звітності, статті фінансової звітності) на підприємстві, зокрема ідентифікованих аудитором ризиків, пов'язаних із твердженням, а також ефективності різних критеріїв. Процес аудиту фінансової звітності потрібно розглядати як сукупність інформації, що характеризує певні властивості і стани процесу, а також взаємозв'язок між його складовими, щоб він відображав мету, послідовність, процедури аудиту, концептуальну основу, оцінку фінансової звітності та методи аудиту. Використання запропонованої організаційно-інформаційної моделі аудиту фінансової звітності дозволить покращити якість аудиту фінансової звітності

ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

Висновки до розділу 2

За результатами проведеного дослідження інформаційного забезпечення аудиту фінансової звітності підприємства промисловості можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що досліджуване підприємство – ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», здійснює свою виробничо-господарську діяльність у сфері виробництва та реалізації м'ясних продуктів. ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» – одне з найбільших підприємств м'ясної промисловості Житомирської області, яке випускає близько 60 найменувань продукції, що реалізується як на вітчизняному, так і зарубіжних ринках.

2. Аналіз показав, що чистий дохід (виручка) від реалізації продукції підприємства збільшився на 1331,5 тис.грн., або на 40,97 % порівняно з 2016 р. Протилежна тенденція спостерігається щодо скорочення рівня валового прибутку з 613,2 тис. грн. у 2016 р. до 529,7 тис.грн. у 2020 р., тобто на 83,50 тис.грн., або на 13,62 %. Чистий прибуток підприємства є невеликим та у 2020 р. склав 73,1 тис.грн., що на 67,5 тис.грн., або у 12,05 разів більше, ніж у 2016 р. Підприємство є низькорентабельним, про що свідчить значення рентабельності господарської діяльності на рівні 1,60 % у 2020 р, що на 1,42 пункти більше, ніж у 2016 р.

3. Встановлено, що передумовою чіткої організації бухгалтерського обліку на підприємстві ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» є забезпечення відображення кожної господарської операції у відповідних документах. Оскільки підприємство ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» використовує багато первинних документів, що, у свою чергу, спричиняє значну складність бухгалтерського обліку, виникає необхідність використання накопичувальних документів, які дозволять фіксувати однорідні господарські операції у міру їх здійснення протягом місяця чи

періоду роботи (послуги).

4. Обґрунтовано, що проведення аудиту відбувається відповідно до визначеної мети, яка представляє собою надання аудиторіві можливості висловити думку стосовно того, чи складена фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансової звітності згідно з МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту».

5. Узагальнено, що організаційно-інформаційна модель аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» об'єднує дві сторони: організаційну та інформаційну, яка являє собою характеристику об'єктів. Таким чином, доцільно розробляти організаційно-інформаційну модель аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» з чітко сформованими метою, завданнями, предметом та об'єктами аудиту.

6. Доведено, що під час організації аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» слід забезпечити оптимальність набору якісних характеристик фінансової звітності, які будуть визначатися концептуальною основою фінансової звітності загального або спеціального призначення. Процес аудиту фінансової звітності потрібно розглядати як сукупність інформації, що характеризує певні властивості і стани процесу, а також взаємозв'язок між його складовими, щоб він відображав мету, послідовність, процедури аудиту, концептуальну основу, оцінку фінансової звітності та методи аудиту.

РОЗДІЛ 3

СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРОМИСЛОВОСТІ

3.1. Стан та напрями удосконалення організації аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

В процесі дослідження актуальних питань організації аудиту фінансової звітності, передусім, необхідно здійснити удосконалення сучасного стану взаємовідносин ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» з аудиторською фірмою. Встановлено, що аудит фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» у поточному році здійснюватиме аудиторська компанія ТОВ «Аудит Профі».

Розглянемо головні напрями удосконалення організації проведення аудиту замовника - ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» виконавцем - ТОВ «Аудит Профі». Вважаємо, що організація аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» має складатись з послідовності етапів:

1. Вивчення системи відбору нових клієнтів аудиторською фірмою, а також політики аудиторської фірми стосовно існуючих клієнтів, у тому числі ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

Аудиторські фірми не зобов'язані працювати з сумнівними клієнтами та продовжувати обслуговувати клієнтів, з якими відносини стали небажаними. Рішення про продовження відносин з існуючими клієнтами можуть переглядатися періодично (наприклад, щорічно) або у разі виникнення особливих обставин у складі менеджерів, директорів, власників клієнта, початку судового розгляду, зміни обсягу діяльності клієнта та сфери застосування аудитів [19, с.62].

Доцільно визначити такі елементи політики аудиторської компанії ТОВ «Аудит Профі» щодо відбору нових клієнтів:

- вивчення фінансової інформації про потенційного клієнта. Оцінити потребу в спеціалізованих знаннях, наприклад, у галузі економіки клієнтів або комп'ютерного аудиту;
- отримання інформації про компанію та керівництво потенційного клієнта від її банкірів, юристів, страхових компаній та інших пов'язаних сторін;
- отримання інформації - попередження про можливі проблеми від аудитора-попередника.

Найважливішими критеріями відмови клієнту в аудиторських послугах є: відмова адміністрації дозволити перевірку важливих документів та виявлення доказів навмисного невідбиття чи викривлення в обліку значних господарських операцій [9, с.78].

2. Перевірка незалежності аудитора.

Наступним кроком у прийнятті рішення про проведення аудиту є перевірка незалежності аудиторської компанії ТОВ «Аудит Профі». Існують юридичні та професійні правила незалежності, яких аудитор повинен дотримуватися, продовжуючи співпрацю з клієнтом ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». Кожен аудитор повинен за необхідності заявити, що його особистий рівень незалежності нижче необхідного (ідеального) рівня. Критеріями прийняття рішення про обслуговування споживачів можуть бути [31, с.115]: фінансова історія підприємства; поточний фінансовий стан; структура власності; галузь та види продукції; структура управління; облікова політика; система внутрішнього контролю; професійний рівень адміністрації та працівників підприємства; розуміння адміністрацією та власниками ролі та обов'язків аудитора у проведенні обов'язкового аудиту; технічні вимоги до аудиту; необхідність залучення персоналу зі спеціальними знаннями тощо.

Процес прийняття рішень щодо аудиторських послуг у міжнародній практиці формалізується шляхом ведення контрольного переліку, в якому аудитор ТОВ «Аудит Профі» визначає набір індивідуальних критеріїв, які

дозволять йому зробити загальну оцінку компанії-клієнта ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» і прийняти об'єктивне рішення. У разі позитивного рішення ці листи допомагають ефективному плануванню аудиту, оскільки вони дають можливість визначити найбільш ризиковані аспекти бізнесу. Окремі елементи контрольного листа наведені в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Контрольний лист оцінки ризику

Фактори, які враховуються	Оціночний рівень ризику	
	Низький	Високий
Стан галузі, в якій працює можливий клієнт	Здоровий/економічне зростання	Депресивний/застійний
Характер галузі і/чи стан основних виробничих ланок можливого клієнта	Сталий/стабільний, невелика зовнішня конкуренція	Новий/мінливий, висока зовнішня конкуренція
Історія аудиту можливого клієнта	Висновки без застережень протягом ряду минулих років, стабільні відносини з аудитором	Один/багато висновків з застереженнями, часті зміни аудиторів

Джерело: складено автором

Такий детальний лист має стати частиною загальної системи контролю якості аудиторської компанії ТОВ «Аудит Профі».

3. Встановлення розуміння відносин між суб'єктом господарювання та аудиторською організацією.

Для того, щоб провести аудит на етапі його підготовки, необхідно зрозуміти відносини між суб'єктом господарювання ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» та аудиторською компанією ТОВ «Аудит Профі». Клієнт та аудиторська фірма повинні чітко розуміти умови аудиту. Досить часто виконавець (ТОВ «Аудит Профі») та клієнт (ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика») по-різному розуміють зміст аудиту. Наприклад, аудитори вважають, що вони зобов'язані засвідчувати достовірність фінансової звітності та нести відповідальність лише в тому випадку, якщо вони не виявляють помилок і навмисне спотворення інформації перевищує рівень суттєвості, встановлений аудиторами, що претензії до них можуть виникнути лише в тому випадку, якщо вони провели аудит не якісно, тобто в ході

роботи грубо порушував вимоги правил (стандартів) аудиту, і що клієнт буде поводитися з ними чесно, надавати всі необхідні документи та пояснення. Керівники суб'єкта господарювання часто очікують, що підписавши аудиторську угоду, вони отримають широкі консультації з питань бухгалтерського обліку та рекомендації щодо оптимізації оподаткування, аудитори на їхнє прохання і без додаткових платежів перетворюють свої національні баланси у звіти країни спільного підприємства, а також зможуть підтвердити її справжність [21, с.90].

Щоб мінімізувати можливі непорозуміння, умови аудиту слід записати у письмовому листі-зобов'язанні, угоди між аудиторською компанією ТОВ «Аудит Профі» та клієнтом ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» щодо аудиту та пов'язаних з ним робіт.

Взаємні права, обов'язки та відповідальність між аудиторською компанією ТОВ «Аудит Профі» та клієнтом ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» можна визначити у зобов'язальному листі та аудиторській угоді. Перед укладанням контракту між аудиторською фірмою та суб'єктом господарювання можна скористатися листом-зобов'язанням, який юридично вважається офертою. Щодо економічного оператора, якому надсилається лист-зобов'язання (оферта), він може прийняти цю пропозицію.

4. Укладання угоди про аудит фінансової звітності.

Важливим правовим документом, що засвідчує факт досягнення угоди між замовником ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» та виконавцем ТОВ «Аудит Профі» щодо проведення аудиту, є договір аудиту. У договорі зазначається, що сторони домовились про всі пункти, передбачені в ньому.

Теоретичні дослідження та аналіз практичного досвіду дають підстави запропонувати з метою належного регулювання відносин між замовником - ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» та виконавцем - ТОВ «Аудит Профі» та структурно виділити наступні аспекти у договорі [12, с.74]:

- мета договору;
- предмет договору про надання аудиторських послуг;

- умови надання аудиторських послуг;
- права та обов'язки аудиторської організації;
- права та обов'язки суб'єкта господарювання;
- форма реалізації результатів аудиту (обсяги та склад поданої замовнику документації);
- вартість та порядок оплати аудиторських послуг;
- порядок здачі та приймання робіт;
- додаткові умови, наприклад, залучення до аудиту спеціалістів різних профілів або можливі обмеження відповідальності аудитора;
- відповідальність сторін та порядок вирішення спорів.

Крім того, текст договору може містити інші важливі для сторін зобов'язання.

5. Створення робочої групи з аудиту фінансової звітності.

При прийнятті нового клієнта керівництво аудиторської фірми ТОВ «Аудит Профі», як правило, призначає повністю укомплектовану групу працівників. До групи зазвичай входять: представник (особа, відповідальна за аудит), керівник аудиту, один або кілька вищих працівників, спеціалісти зі статистики, використання комп'ютера та (за необхідності) фахівці в галузі економіки клієнтів, податкові консультанти та фахівці з питання управління. У разі проведення масштабних аудитів декілька кваліфікованих партнерів з аудиту можуть брати участь в аудиті. Для меншого аудиту достатньо одного або двох штатних працівників [25, с.106].

Загалом, якщо аудиторська організація ТОВ «Аудит Профі» часто потребує послуг спеціалістів, а не аудиторів, вона може використовувати три стратегії (окремо або їх комбінацію):

- за необхідності наймати експертів;
- утримувати їх в штаті організації;
- обійтися без фахівців - експертів.

Аудитор повинен прийняти рішення про залучення експертів, аналізуючи певні питання, зокрема: характер та складність обставин, які

експерт повинен перевірити; рівень суттєвості окремих статей (статей) фінансової звітності; їх складність, включаючи ризик викривлення; доцільність, доцільність та надійність інших аудиторських доказів щодо цих обставин [25, с.107].

Аудиторська організація ТОВ «Аудит Профі» використовує висновок експерта як доказ для підтвердження чи не підтвердження достовірності фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». Зрозуміло, що клієнт отримає аудиторський звіт від аудиторської фірми, яка використовуватиме роботу експерта. Але клієнт цілком зацікавлений у висновку експерта, оскільки він може містити інформацію, важливу не тільки для поточних умов діяльності підприємства, а й для його подальшої діяльності.

Якщо аудит проводиться в середовищі комп'ютерних інформаційних систем (CIS), аудитор повинен мати уявлення про комп'ютерне обладнання, програмне забезпечення та системи обробки даних, необхідні для планування аудиту, та розуміти, як CIS впливає на внутрішній контроль та застосування аудиту інформації. процедури, включаючи інструменти аудиту для участі комп'ютерів [14, с.335].

Аудитор повинен розуміти та вивчати характеристики середовища CIS, оскільки вони впливають на систему бухгалтерського обліку та пов'язані з ним види внутрішнього контролю, терміни та обсяг його процедур. Якщо аудитор планує спиратися на внутрішній контроль під час проведення аудиту, йому або їй слід розглянути можливість ручного та комп'ютерного контролю, який впливає на функціонування CIS (загальні види контролю CIS) та спеціальні види контролю відповідних бухгалтерських програм (додаток СНД) контроль). Аудитору слід вивчити, як загальні засоби контролю CIS впливають на використання CIS, дати попередню оцінку типам загального контролю CIS та контролю CIS, на які він чи вона, на його думку, спирається під час аудиту.

3.2. Стан та напрями удосконалення методики аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Аудит фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» слід розпочинати з планування. Плануючи свою роботу, аудитор стикається з проблемою вибору стратегії аудиту. У західній аудиторській практиці при виборі стратегії для проведення аудиту фінансової звітності використовуються два підходи [27, с.83]:

- аудит за циклами (цикл доходу, цикл закупівель, виробничий цикл, цикл продажів тощо. Цикли можуть бути самостійно розроблені аудиторською фірмою);
- аудит по статтям фінансової звітності.

Другий підхід, на нашу думку, є кращим з таких причин:

- по-перше, аудит статей звітності найтісніше пов'язаний із самою звітністю і може легко контролюватися (щодо значущих статей звітності та робочих документів аудитора);
- по-друге, цей підхід є більш поширеним для українських аудиторів (з досвіду минулого аудиту).

Тому при виборі стратегії аудиту для статей звітності планування аудиту та вибір аудиторських процедур, які будуть використовуватися в аудиті, слід пов'язувати з формами звітності. Основними формами звітності, які перевіряються аудитором ТОВ «Аудит Профі», є баланс («Звіт про фінансовий стан») та Звіт про фінансові результати («Звіт про сукупний дохід») (аудитор не зобов'язаний і не повинен перевіряти звіт про рух грошових коштів та звіт про власний капітал) [32, с.90].

Планування аналітичних процедур та детальних випробувань відбувається на етапі розробки Плану аудиту ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». План розробляється на основі загальної стратегії, обраної аудитором. Для вибору аудиторських процедур доцільно використовувати ABC - матрицю, в якій у процедурах А - аналітичних процедурах, процедурах

В - «основних процедурах» - переважають аналітичні процедури з невеликою частиною детальних тестів, процедури С - «вичерпні» - переважають детальні випробування. Застосовуючи цю матрицю відповідно до обраного нами напрямку аудиту щодо форм звітності, використання процедур можна розподілити, як у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

ABC – матриця аудиторської стратегії ТОВ «Аудит Профі»

ABC підхід	Форми звітності	
	Баланс	Звіт про прибутки і збитки
А	Аналітичні процедури	Аналітичні процедури
В	Детальна перевірка	Аналітичні процедури
С	Детальна перевірка	Детальна перевірка

Джерело: складено автором

При розробці стратегії аудиту оцінюються ризики та суттєвість, відображені у плані. Тому, враховуючи вищевикладене, пропонуємо таку схему розробки плану аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», представлену на рис. 3.1.

У цій схемі процедура D - лише аналітичні процедури, а ABC - матриця інтерпретується інакше, ніж у табл. 3.2. По-перше, матриця ABC - це методологія аудиту, яка відповідає обсягам та часовим обмеженням незалежних аудиторських процедур для оцінки невід'ємного ризику та ризику контролю; по-друге, в цій матриці процедури А є переважна більшість аналітичних процедур з невеликою кількістю детальних тестів, процедура В - це переважна більшість детальних тестів з невеликою кількістю аналітичних процедур, процедура С - це лише детальні випробування, всі з яких застосовуються як баланс, так і до звіту про фінансові результати [35, с.95].

Зміст схеми на рис. 3.1 та матриці ABC можна пояснити так: для розробки стратегії та плану аудиту необхідно отримати уявлення про процедури контролю, що використовуються на підприємстві клієнта, тому попередній ризик спочатку проводиться оцінка контролю.

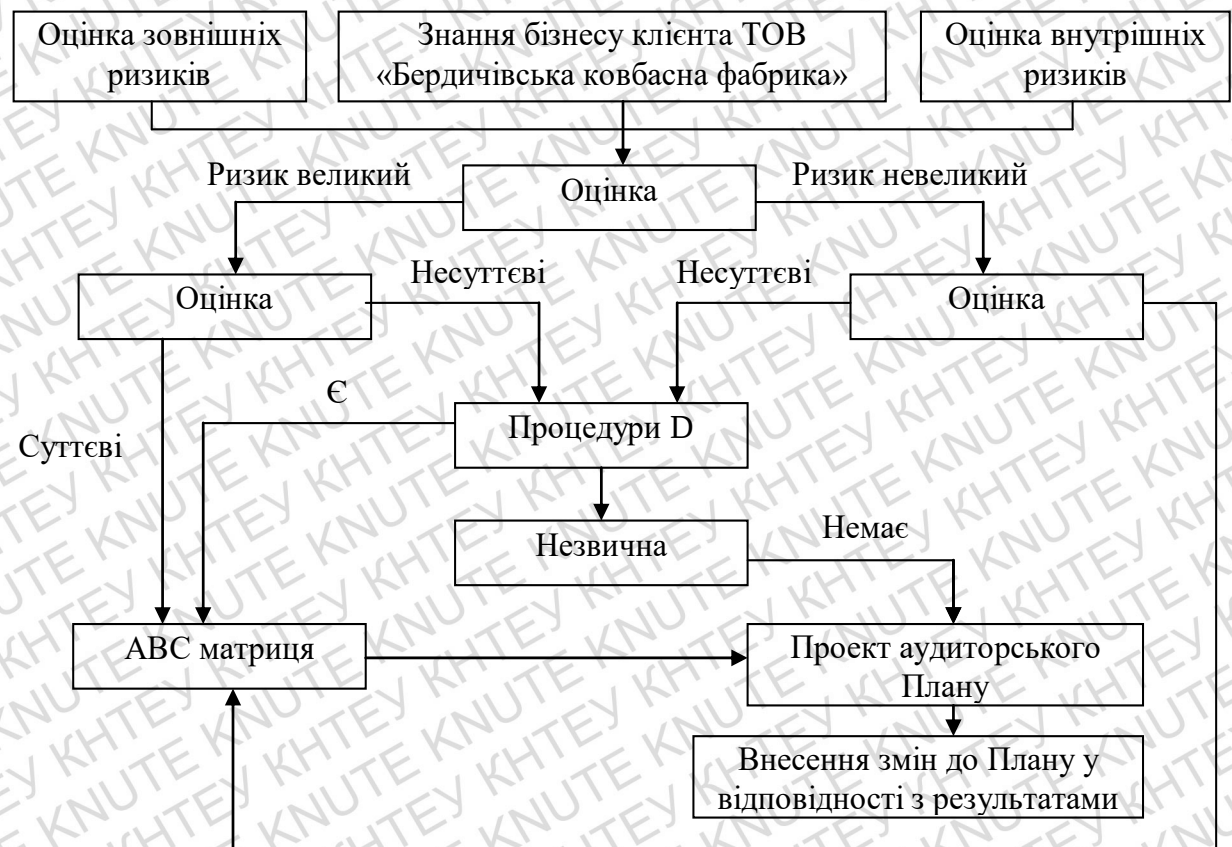

Рис. 3.1. Схема розробки програми аудиту фінансової звітності
ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Джерело: складено автором

Ризик контролю слід визнати високим, якщо аудитор не планує в майбутньому використовувати контрольні тести. Згідно з нашим дослідженням, ми дійшли висновку, що аудит будь-якої статті або форми звітності, яка використовує контрольні тести у поєднанні з тестами суттєвості, займає 30% менше часу, ніж використання лише тестів суттєвості. Отже, при розробці плану аудитор ТОВ «Аудит Профі» повинен, по можливості, із наявним клієнтом компанії СКВ встановити ризик контролю, менший за максимальний (високий) - низький або середній [50, с.67].

Схема на рис. 3.1 ілюструє чотири можливі комбінації умов, беручи до уваги, що складається план аудиту фінансової звітності та вибирається відповідна комбінація аудиторських процедур (перші три варіанти цих умов слід враховувати при складанні матриці стратегії):

- ризик контролю високий, а притаманний ризик - низький;

- ризик контролю високий, а притаманний ризик високий;
- ризик контролю низький, а притаманний ризик високий;
- і ризик контролю, і притаманний ризик низький.

У четвертому варіанті ризик невиявлення, який є зворотним ризику контролю та притаманному ризику, буде прийнятий як високий, що означає невелику кількість перевірки, яка обмежена аналітичними процедурами. На практиці це малоймовірний варіант аудиту для звітності загалом. Але, на нашу думку, його доцільно використовувати при перевірці незначних статей звітності [41, с.106].

При складанні Плану аудиту після оцінки ризику розробляється процедура (план) застосування тестів контрольних моментів на етапі перевірки СВК та випробувань на суттєвість на етапі перевірки балансів та операцій. Водночас може бути встановлений певний взаємозв'язок між формами звітності, контрольною оцінкою та суттєвістю та аудиторськими процедурами, дотримання яких, на нашу думку, підвищить ефективність аудиту фінансової звітності. Відобразимо цю залежність за допомогою матриці стратегії.

Нова матриця вибору аудиторських процедур залежно від оцінки контрольного ризику враховує перші три варіанти схеми на рис. 3.1 і, на нашу думку, має виглядати так, як у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Оновлена матриця для вибору аудиторських процедур залежно від розміру притаманного ризику і ризику контролю

Оцінка притаманного ризику	Оцінка ризику контролю			
	Обмежений (низький)	Середній	Високий	Максимальний
Низький	А	А	В	В
Середній	А	В	В або С	С
Високий	В або С	С	С	С

Джерело: складено автором

За допомогою табл. 3.3 зазначено перелік та порядок застосування випробувань на суттєвість та складено план аудиту щодо кожного

визначення звітності. Визначення звітності може бути об'єктом обліку (основні засоби, запаси, дебіторська заборгованість, банківські кредити, капітал тощо) або параметром звітності. Після складання плану аудитор повинен розпочати перевірку залишків на рахунках та класів операцій. На підставі результатів аналізу даних, отриманих на попередніх етапах, достатності доказів та достовірності отриманої інформації на основі прямих чи непрямих доказів визначають умови випробування та обирають методи перевірки [49, с.113].

На нашу думку, для ефективної перевірки фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» необхідно дотримуватись таких правил:

- якщо є всі або більшість умов, які дозволяють використовувати зразок, вам потрібно використати зразок. У цьому випадку, якщо сукупність однорідна і аудитор забезпечений усіма необхідними засобами, використовується статистична вибірка. В інших випадках - нестатистичні;
- якщо звіт містить значні статті з великою кількістю транзакцій, то застосовуються специфічні методи відбору;
- якщо є сумніви щодо достовірності аудиторських доказів або достовірності даних, отриманих на попередніх етапах аудиту, аудитор використовує метод вибору конкретних статей або постійної перевірки, якщо вартість не перевищує вартість зменшення аудиторського ризику в іншому випадку;
- якщо аналітичні процедури виявили незвичайні тенденції або значні статті з невеликою кількістю операцій за цими рахунками, використовується безперервний метод або нестатистична вибірка.

Враховуючи ці правила, дослідження дозволило визначити залежність вибору методу перевірки від основних умов (ефективність системи внутрішнього контролю, розмір статті, загальна суттєвість тощо), яка представлена у Додатку Є.

Ця методика на практиці дозволить знизити витрати на аудит для проведення додаткових випробувань, обрати більш привабливий метод

перевірки і тим самим підвищити ефективність аудиту.

Розглянемо метод практичного застосування вибірки при аудиті фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

На цьому етапі аудитор перевіряє залишки на рахунках та класи операцій. Залишки на рахунках відносяться до балансу та класів операцій до звіту про фінансові результати. У будь-якому випадку, на нашу думку, краще використовувати кількісне вибірконе спостереження.

Вибіркове опитування слід проводити в кілька етапів:

1. Вибирають завдання для перевірки.

На нашу думку, розробка процедури вибіркового аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» має базуватися на загальноприйнятих принципах бухгалтерського обліку. У нашому випадку ми будемо використовувати параметричну модель фінансової звітності. Необхідно враховувати розподіл параметрів між балансом (Звіт про фінансовий стан) та Звітом про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). За один раз можна перевірити кілька варіантів звітності, залежно від об'єкта, що перевіряється [23, с.54].

2. Вибирають тип зразка. Виходячи з необхідних умов використання та наведених вище правил перевірки, аудитор вибирає статистичну або нестатистичну вибірку. Одним з найефективніших, на нашу думку, методів є вибірка грошей.

3. Визначення обсягу вибірки. Розмір вибірки залежить від кількох факторів. Ми рекомендуємо починати з оцінки ризику, проведеної в попередньому питанні. Для цього необхідно перевести оцінку ризику у коефіцієнти: так $ПАР = 0,1$, $ПР$ - залежно від компанії, $РК = 1$, якщо контроль неефективний або аудитор не оцінив $РК$. Потім ризик виявлення ($РН$) розпадається на дві складові: ризик неефективності детальних випробувань ($РД$) та ризик неефективності аналітичних процедур ($РА$) [35, с.40].

Якщо аудитор не використовує аналітичні процедури, $РА = 1$. Для $РК \rightarrow 1$, $РД$ зменшиться. Оскільки розмір вибірки є оберненим до $РД$, то при

зменшенні РД розмір вибірки наблизиться до максимуму, що означає безперервну перевірку, яка може бути неефективною.

Тому аудитор повинен самостійно створити РД, спираючись на власний досвід. Ми пропонуємо внести корективи за допомогою контрольних тестів або аналітичних процедур. На цьому етапі аудитор повинен також визначити прийнятний рівень помилки, тобто кількість спотворень у сукупності, які він вважає прийнятними і дасть безумовно позитивний висновок. Зазвичай цей рівень визначається на основі професійного судження аудитора [24, с.160].

4. Тестування вибраних елементів.

5. Оцінка результатів випробувань. Проводиться в три етапи:

Перший етап. Визначення відхилень (кількість та сума за модуль).

Другий етап. Проекція похибки на всю сукупність (методом відмінностей, методом середнього розміру елементів або пропорційним методом).

Третій етап. Визначення того, наскільки фактично виявлена помилка відрізняється від допустимої.

На етапі вибірки аудитор перевіряє залишки рахунків та класи операцій. Подібне тестування лише для інших обсягів елементів комплексу проводиться як при застосуванні безперервної перевірки, так і при виборі конкретних статей. Вибір тестів залежить від параметрів фінансової звітності та об'єктів, що перевіряються. Це враховує тип аудиторських доказів, які найкраще описують інформацію, що перевіряється.

Тому для розробки методології перевірки залишків на рахунках та класів операцій необхідно визначити взаємозв'язки між параметрами фінансової звітності, об'єктами бухгалтерського обліку, аудиторськими доказами та випробуваннями. Ця залежність була нами розроблена з урахуванням умов аудиту та особливостей бухгалтерського обліку в Україні.

3.3. Узагальнення та реалізація результатів аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

За результатами проведеного дослідження організаційних аспектів та методичних засад здійснення аудиту фінансової звітності було проведено аудиторську перевірку ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» аудиторською компанією «Аудит Профі». За результатами проведеного аудиту фінансової звітності було складено звіт про дотримання інших правових та регуляторних вимог щодо формування фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»:

1. Облік основних засобів.

Аналітичний та синтетичний облік основних засобів здійснювався відповідно до МСБО 16 “Основні засоби”. Первісна вартість основних засобів, за якою вони відображені в звіті про фінансовий стан на 31.12.20 р. складала 3465,1 тис. грн. Амортизація основних засобів нараховувалась прямолінійним методом. Метод нарахування амортизації протягом періоду, що перевірявся, товариством не змінювався. Дані про суму зносу основних засобів, наведені в звіті про фінансовий стан, відповідають даним реєстрів обліку. Станом на 31.12.20 р. знос основних засобів становив 2427,6 тис. грн., залишкова вартість – 1037,5 тис. грн. У 2020 році переоцінка основних засобів не проводилась.

2. Облік запасів.

Облік запасів проводився згідно з МСБО 2 “Запаси”. Одиницею обліку запасів є кожне найменування запасів. Основні і допоміжні матеріали оцінені по собівартості придбання. При вибутті запасів їх оцінка здійснювалась за методом собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО). Незавершене виробництво і готова продукція оцінювались по виробничій собівартості. Методи оцінки при вибутті запасів були незмінними протягом періоду, що перевірявся. Переоцінка товарно-матеріальних цінностей у періоді, що перевірявся, не проводилась. Станом на 31.12.2020 р. вартість

запасів становила 153 тис. грн.

3. Облік грошових коштів.

Облік касових операцій ведеться у відповідності з вимогами Положення “Про ведення касових операцій у національній валюті України”, затвердженого постановою Правління НБУ № 637 від 15.12.2004 р. зі змінами та доповненнями. Облік здійснення безготівкових розрахунків здійснюється підприємством відповідно до вимог Інструкції “Про безготівкові розрахунки в національній валюті в Україні”, затвердженою Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 22. Залишки грошових коштів та їх еквівалентів станом на 31.12.2020 року складають 142,8 тис. грн.

4. Облік фінансових активів.

Первісна вартість та подальша оцінка фінансових активів визначена на підставі МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації”, МСФЗ 9 “Фінансові інструменти” та МСБО 32 “Фінансові інструменти: подання”. На базі даних стандартів було проведено узагальнення інформації щодо дебіторської заборгованості та розкриті основні позиції. Поточна дебіторська заборгованість за виданими авансами станом на 31.12.2020 р. відсутня, за товари, роботи і послуги – 34,5 тис. грн., інша поточна дебіторська заборгованість – відсутня, дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом – відсутня.

5. Облік поточних та довгострокових зобов’язань і забезпечень.

Визнання, облік та оцінка поточних зобов’язань здійснювались відповідно до МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації”, МСФЗ 9 “Фінансові інструменти” та МСБО 32 “Фінансові інструменти: подання”. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги станом на 31.12.2020 р. становила 185,7 тис. грн., за розрахунками з бюджетом – 108,6 тис. грн., за розрахунками зі страхування – 16,6 тис. грн., за розрахунками з оплати праці – 69,7 тис. грн., за розрахунками за одержаними авансами – відсутня, інші поточні зобов’язання – 936,9 тис. грн., доходи майбутніх періодів – відсутні.

Довгострокова дебіторська заборгованість станом на 31.12.2020 року відсутня.

6. Облік витрат.

Облік витрат виробництва, порядок розподілу загальновиробничих витрат, облік непрямих витрат ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» за 2020 рік проводився у відповідності з Концептуальною основою складання та подання фінансових звітів, МСБО 2 “Запаси”. Собівартість реалізованої продукції, товарів, робіт, послуг – 4051,9 тис. грн. Згідно даних бухгалтерського обліку разом витрати діяльності склали за 2020 рік 6448,0 тис. грн., в тому числі за елементами витрат:

- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) – 4051,9 тис. грн.;
- інші операційні витрати – 2236,6 тис. грн.;
- інші витрати – 159,5 тис. грн.

7. Облік доходів та фінансових результатів.

Облік реалізації продукції, товарів, робіт та послуг на підприємстві ведеться відповідно до МСБО 18 “Дохід”, згідно з яким дохід визнається тільки, коли є ймовірність надходження до суб’єкта господарювання економічних вигід, пов’язаних з операцією. За звітний період чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» склав 4681,6 тис. грн. Інші операційні доходи відсутні. За період з 1 січня по 31 грудня 2020 року прибуток згідно даних бухгалтерського обліку становить 73,1 тис. грн. Таким чином, сума чистого прибутку станом на 31.12.2020 становить 73,1 тис. грн.

8. Облік власного капіталу.

Перевіркою встановлено, що статутний капітал відповідає установчим документам та даним бухгалтерського обліку. Розмір визначеного та сплаченого статутного фонду складає 70,0 тис.грн. Непокритий збиток станом на 31.12.2020 становить 92,8 тис. грн.

За результатами проведеного аудиту фінансової звітності ТОВ

«Бердичівська ковбасна фабрика» встановлена наявність суттєвих невідповідностей між попередньою фінансовою звітністю, що підлягала аудиту, та іншою інформацією, що розкривається разом з фінансовою звітністю.

Під час виконання завдання аудитор здійснив аудиторські процедури щодо виявлення наявності суттєвих невідповідностей між фінансовою звітністю, що підлягала аудиту, та іншою інформацією, що розкривається емітентом у відповідності з МСА №720.

Аудитор не отримав достатні та прийнятні аудиторські докази відносно того, що фінансова звітність була суттєво викривлена у зв'язку з інформацією, що розкривається емітентом цінних паперів та подається до Комісії.

За результатами проведеного аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» встановлена відповідність щодо наявності інших фактів та обставин, які можуть суттєво вплинути на діяльність юридичної особи у майбутньому та оцінки ступеня їхнього впливу.

ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» функціонує в нестабільному середовищі, поліпшення економічної ситуації в Україні в значній мірі залежатиме від ефективності фіскальних і інших заходів, які здійснюватимуться урядом України. Невизначеність політичних, юридичних, податкових і нормативно-законодавчих умов функціонування може вплинути на вартість активів, розмір прибутку ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». Але на цю дату неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації, законодавчого регулювання небанківських фінансових установ, на ліквідність і дохід Товариства, стабільність і структуру операцій.

Висловлюючи свою умовно – позитивну думку, аудитори не брали до уваги вказані вище питання. Аудиторами не виявлені будь-які факти та обставини, які можуть суттєво вплинути на діяльність Товариства у майбутньому, окрім тих, про які йдеться вище у даному підпункті.

За результатами проведеного аудиту фінансової звітності ТОВ

«Бердичівська ковбасна фабрика» встановлена ідентифікація та оцінка аудитором ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства.

Під час виконання процедур оцінки ризиків і пов'язаної з ними діяльності для отримання розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, включаючи його внутрішній контроль, як цього вимагає МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища», аудитор виконав процедури, необхідні для отримання інформації, яка використовуватиметься під час ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства у відповідності до МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства при аудиті фінансової звітності». Аудитором були подані запити до управлінського персоналу та інших працівників суб'єкта господарювання, які на думку аудитора, можуть мати інформацію, яка, ймовірно, може допомогти при ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки. Аудитор отримав розуміння зовнішніх чинників діяльності суб'єкта господарювання, структуру його власності та корпоративного управління, спосіб фінансування, облікову політику, цілі та стратегії і пов'язані з ними бізнес-ризики, оцінки та огляди фінансових результатів.

У поточній діяльності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» наражається на зовнішні та внутрішні ризики. Аудитор не отримав доказів стосовно суттєвого викривлення звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» внаслідок шахрайства.

Висновки до розділу 3

За результатами проведеного дослідження стану та напрямів удосконалення організації аудиту фінансової звітності підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Розглянуто головні напрями удосконалення організації проведення аудиту замовника - ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» виконавцем - ТОВ «Аудит Профі». Узагальнено, що організація аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» має складатись з послідовності етапів: вивчення системи відбору нових клієнтів аудиторською фірмою, а також політики аудиторської фірми стосовно існуючих клієнтів, у тому числі ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»; перевірка незалежності аудитора; встановлення розуміння відносин між суб'єктом господарювання та аудиторською організацією; укладання угоди про аудит фінансової звітності; створення робочої групи з аудиту фінансової звітності.

2. Визначено, що аудит фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» слід розпочинати з планування. Плануючи свою роботу, аудитор стикається з проблемою вибору стратегії аудиту. Планування аналітичних процедур та детальних випробувань відбувається на етапі розробки Плану аудиту ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». Розглянуто метод практичного застосування вибірки при аудиті фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

3. За результатами проведеного дослідження організаційних аспектів та методичних засад здійснення аудиту фінансової звітності було проведено аудиторську перевірку ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» аудиторською компанією «Аудит Профі». За результатами проведеного аудиту фінансової звітності було складено звіт про дотримання інших правових та регуляторних вимог щодо формування фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами проведеного дослідження організації та методики аудиту фінансової звітності підприємства промисловості можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що бухгалтерська фінансова звітність підприємств являє собою систему узагальнених показників, які характеризують підсумки господарсько-фінансової діяльності підприємства за минулий період (місяць, квартал, рік). Вона складається підрахунком, групуванням і спеціальною обробкою даних поточного бухгалтерського обліку і є завершальною його стадією.

2. Встановлено, що головним призначенням аудиту фінансової звітності вважаємо надання аудитору можливості висловити думку про те, чи підготовлено фінансову звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до встановлених стандартів її складання тобто незалежна оцінка фінансової звітності для встановлення її реальності та достовірності відповідно до вимог чинного законодавства.

3. Узагальнено, що підтвердження достовірності фінансової звітності аудитором має надзвичайне значення для прийняття будь-якими користувачами обґрунтованих ефективних управлінських рішень, які повинні прийматися на підставі достовірно наданої обліково-аналітичної інформації.

4. Запропоновані процес та методика аудиту фінансової звітності підприємств нададуть можливість звести до мінімуму властивий аудиторський ризик та ризик невиявлення, що надалі дозволить уникати появи істотних помилок та реальніше оцінювати фінансово-майновий стан підприємства.

5. Доведено, що проведення аудиту фінансової звітності підприємств в Україні має відповідне нормативно-правове забезпечення, яке відповідає міжнародним стандартам. Також, вітчизняні науковці проводять ґрунтовні наукові розробки з питань аудиту фінансової звітності підприємства.

6. Визначено, що досліджуване підприємство – ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», здійснює свою виробничо-господарську діяльність у сфері виробництва та реалізації м'ясних продуктів. ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» – одне з найбільших підприємств м'ясної промисловості Житомирської області, яке випускає близько 60 найменувань продукції, що реалізується як на вітчизняному, так і зарубіжних ринках.

7. Аналіз показав, що чистий дохід (виручка) від реалізації продукції підприємства збільшився на 1331,5 тис.грн., або на 40,97 % порівняно з 2016 р. Протилежна тенденція спостерігається щодо скорочення рівня валового прибутку з 613,2 тис. грн. у 2016 р. до 529,7 тис.грн. у 2020 р., тобто на 83,50 тис.грн., або на 13,62 %. Чистий прибуток підприємства є невеликим та у 2020 р. склав 73,1 тис.грн., що на 67,5 тис.грн., або у 12,05 разів більше, ніж у 2016 р. Підприємство є низькорентабельним, про що свідчить значення рентабельності господарської діяльності на рівні 1,60 % у 2020 р, що на 1,42 пункти більше, ніж у 2016 р.

8. Встановлено, що передумовою чіткої організації бухгалтерського обліку на підприємстві ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» є забезпечення відображення кожної господарської операції у відповідних документах. Оскільки підприємство ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» використовує багато первинних документів, що, у свою чергу, спричиняє значну складність бухгалтерського обліку, виникає необхідність використання накопичувальних документів, які дозволять фіксувати однорідні господарські операції у міру їх здійснення протягом місяця чи періоду роботи (послуги).

9. Обґрунтовано, що проведення аудиту відбувається відповідно до визначеної мети, яка представляє собою надання аудиторіві можливості висловити думку стосовно того, чи складена фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансової звітності згідно з МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту».

10. Узагальнено, що організаційно-інформаційна модель аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» об'єднує дві сторони: організаційну та інформаційну, яка являє собою характеристику об'єктів. Таким чином, доцільно розробляти організаційно-інформаційну модель аудиту фінансової звітності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» з чітко сформованими метою, завданнями, предметом та об'єктами аудиту.

11. Розглянуто головні напрями удосконалення організації проведення аудиту замовника - ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» виконавцем - ТОВ «Аудит Профі». Узагальнено, що організація аудиту фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» має складатись з послідовності етапів: вивчення системи відбору нових клієнтів аудиторською фірмою, а також політики аудиторської фірми стосовно існуючих клієнтів, у тому числі ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»; перевірка незалежності аудитора; встановлення розуміння відносин між суб'єктом господарювання та аудиторською організацією; укладання угоди про аудит фінансової звітності; створення робочої групи з аудиту фінансової звітності.

12. Визначено, що аудит фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» слід розпочинати з планування. Плануючи свою роботу, аудитор стикається з проблемою вибору стратегії аудиту. Планування аналітичних процедур та детальних випробувань відбувається на етапі розробки Плану аудиту ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». Розглянуто метод практичного застосування вибірки при аудиті фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика».

13. За результатами проведеного дослідження організаційних аспектів та методичних засад здійснення аудиту фінансової звітності було проведено аудиторську перевірку ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» аудиторською компанією «Аудит Профі». За результатами проведеного аудиту фінансової звітності було складено звіт про дотримання інших правових та регуляторних вимог щодо формування фінансової звітності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://www.rada.kiev.ua>.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
4. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22. 04. 1993р., №3126-XI. URL: Режим доступу: www.rada.gov.ua.
5. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
6. НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність» від 27.06.2013. № 628. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>
7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/plan-rah/instrukciya-pro-zastosuvannya1021038.html>.
8. Аудит : навч. посіб. / І. В. Сіменко, Л. О. Сухарева. 2-е вид., допов. і перероб. К. : Основи, 2021. 485 с.
9. Аудит : підручник / Г. М. Давидов, І. Г. Давидов, Ю. Г. Давидов та ін. ; за ред. Г. М. Давидова, М. В. Кужельного. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2019. 495 с.
10. Аудит : теорія і практика застосування міжнародних стандартів : навч. посіб. / С. П. Петренко, І. М. Пальцун. 2-ге видання. Львів : «Магнолія 2006», 2020. 520 с.
11. Білик М.Д. Організація і методика аудиту сільськогосподарських підприємств : підруч. К. : КНЕУ, 2013. 628 с.
12. Бурлан С.А. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Миколаїв :

Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184 с.

13. Бутинець Ф.Ф. Проблеми науки бухгалтерського обліку: реалії: монографія. Житомир: ПП "Рута", 2015. 324 с.

14. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Житомир: ПП "Рута", 2013. 444 с.

15. Валусь Б.І. Види господарського обліку або якісні характеристики створюваної в ньому інформації? Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. Житомир: ЖДТУ. 2018. № 3 (45). 386 с.

16. Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2013. 420 с.

17. Виноградова М.О. Аудит: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2014. 654 с.

18. Голов С.Ф. Диференціація фінансової звітності у контексті євроінтеграції: матер. міжнар. наук.-практ. конф. "М.І. Туган-Барановський. видатний вчений-економіст. Спадщина та новації". Донецьк: Дондуєт. 2013. С. 20-23.

19. Давидов Г. М. Аудит: теорія і практика : монографія. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2021. 324 с.

20. Даньків Й.Я. Алгоритм прийняття управлінських рішень на основі аналізу спеціалізованої фінансової звітності. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Луганськ. 2013. № 10 (128) (частина 2). С. 45-53.

21. Даньків Й.Я. Вплив облікової політики підприємства та креативності на показники фінансової звітності. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія "Економіка". Спеціальний випуск 29 (частина 1). Ужгород. 2016. С. 206-210.

22. Дмитренко І. Оцінка суттєвості помилок в аудиторській практиці: методичний аспект. Бухгалтерський облік і аудит. 2020. № 7. С. 59–62.

23. Дубініна М.В. Організація і методика аудиту : курс лекцій. Миколаїв

: МНАУ, 2016. 135 с.

24. Дубініна М.В. Організація і методика аудиту : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2016. 135 с.

25. Економічний аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / за ред. Болюха М.А. К.: КНЕУ. 2011. 204 с.

26. Звітність підприємств: навч. посіб. / Верига Ю. А., Левченко З. М., Ватуля І. Д. К. : ЦУЛ, 2018. 766 с.

27. Іванова Н.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2018. 216 с.

28. Кодекс Етики Професійних бухгалтерів / пер. з англ. за ред. С. Я. Зубілевич. Київ : Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2010. 124 с.

29. Концептуальна основа контролю аудиторської діяльності в Україні URL: <http://apu.com.ua/files-/temp/2099327807.doc>.

30. Концепція системи забезпечення якості аудиторських послуг в Україні URL: <http://apu.com.-ua/files/temp/567121052.doc>.

31. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства: навчальний посібник. К.: Знання. 2015. 354 с.

32. Кужельний М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. К.: КНЕУ, 2015. 334 с.

33. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту: навч. посіб. К. : Каравела, 2019. 544 с.

34. Кяран Уолш. Ключові фінансові показники. Аналіз та управління розвитком підприємства; пер. с англ. К.: Наукова думка, 2001. 367 с.

35. Лубченко О.Е., Василюк М.М. Організаційні засади аудиту фінансової звітності в Україні. Статистика України. 2019. № 2. С. 92-97.

36. Лютова Г.М. Гармонізація фінансової звітності українських підприємств до міжнародних стандартів. Вісник Університету банківської справи Національного банку України. №3. 2018. С. 18-23.

37. Машталяр Г.П. Організація аудиту фінансової звітності.

Бухгалтерський облік, аналіз, аудит. 2015. № 57. С. 158-164.

38. Михалків А.А. Роль аудиту в забезпеченні достовірності фінансової звітності. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. № 6. С. 105-107.

39. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг / пер. з англ. О. Л. Ольховікова, О. В. Селезньов, О. О. Зеніна та ін. Київ : Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2020. Ч. 1 846 с.

40. Мошенський С.З. Економічний аналіз: підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. За ред. д.е.н., проф., заслуженого діяча науки і техніки України Ф.Ф. Бутинця. 2-ге вид., доп. і перероб. Житомир: ПП "Рута", 2015. 704 с.

41. Огійчук М. Ф. Організація і методика аудиту : навч. посіб. К. : Алерта, 2016. 304 с.

42. Партин Г.О. Облікова політика та її вплив на фінансові результати діяльності підприємства. Фінанси України. 2017. №1. С. 54-60.

43. Планування та адміністрування податкових надходжень як складова соціально-економічного розвитку регіону : монографія / за ред. Г. М. Давидова, О. М. Любченко. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2017. 374 с.

44. Поліщук О. Особливості аудиту фінансової звітності, складеної за МСФЗ. Аудитор України. 2014. № 10(227). С. 22-27.

45. Рабошук А.В. Фінансова звітність як засіб справедливого розподілу ресурсів: досвід мусульманських країн. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. 2020. № 1 (51). С. 111-116.

46. Рубейкін В.А. Організація та методика аудиту фінансової звітності. Ефективна економіка. 2016. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4924>

47. Семенець А.О., Мелешко Д.В. Організація аудиту фінансової звітності підприємства. Економіка, фінанси, право. 2017. № 12. С. 68-71.

48. Усач Б. Ф. Організація і методика аудиту : підручник. К. : Знання,

2019. 295 с.

49. Утенкова К.О. Аудит : навч. посіб. К. : Алерта, 2017. 408 с.

50. Шеверя Я.В. Фінансова звітність для фінансового аналізу.

Управління розвитком. Збірник наукових статей. Харків: ХНЕУ, 2019. № 1. С. 66-68.

51. Юденко В. Моделювання фінансової звітності українських підприємств на основі міжнародного досвіду. Бухгалтерський облік і аудит. 2020. № 7-8. С. 38-45.

ДОДАТКИ

Мета та процедури аудиту фінансової звітності

Компонента фінансової звітності	Мета аудиту фінансової звітності	Процедури аудиту фінансової звітності	Можливі помилки
Баланс – дозволяє отримати наочну і неупереджену уяву про майнове і фінансове становище підприємств а в грошовій оцінці на визначену дату	висловлення неупередженої думки про фінансовий стан підприємств а-клієнта на звітну дату	1) перевірка реальності існування активів, зобов'язань та прав власності на них; 2) перевірка правильності визнання та оцінки активів, зобов'язань і власного капіталу; 3) оцінка стану збереження та ефективності використання активів; 4) інспекція правильності документального оформлення та відображення в обліку операцій щодо активів, зобов'язань і власного капіталу клієнта; 5) перевірка правильності нарахування амортизації на об'єкти необоротних активів; 6) перевірка своєчасності проведення інвентаризації активів та зобов'язань та правильності відображення інвентаризаційних різниць; 7) перевірка достовірності відображення інформації щодо активів, зобов'язань та власного капіталу у балансі клієнта.	1) порушення правил розрахунків готівкою; 2) наявність фіктивних документів; 3) проведення неправомірних бухгалтерських записів; 4) заниження (завищення) оцінки активів, власного капіталу та зобов'язань; 5) необґрунтоване списання активів та зобов'язань; 6) наявність прихованих нестач, крадіжок активів; 7) необґрунтовані виправлення в облікових регістрах за минулі періоди.
Звіт про фінансові результати - надає інформацію про активність та результативність діяльності підприємств а за певний проміжок часу та є основою, на підставі якої будуються прогнози майбутньої діяльності підприємств а	висловлення думки щодо достовірності і інформації про доходи, витрати, прибутки та збитки діяльності підприємств а і відображення її у звіті про фінансові результати	1) інспекція обсягів реалізації активів та визнання доходів і витрат звітного періоду; 2) перевірка правильності класифікації та оцінки доходів, витрат і фінансових результатів в розрізі видів діяльності клієнта; 3) перевірка правомірності відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку доходів та витрат; 4) порядок їх відображення у звіті про фінансові результати; 5) аналіз структури доходів та витрат з метою визначення ефективності діяльності клієнта; 6) виявлення фактів надзвичайних доходів та витрат та перевірка правильності їх обліку; 7) контроль за правильністю визначення та відображення у звіті про фінансові результати податку на прибуток.	1) реалізація активів за цінами, що не відповідають ринковим; 2) необґрунтоване заниження (завищення) доходів чи витрат; 3) включення до складу доходів (витрат) майбутніх періодів доходів чи витрат діяльності звітного періоду; 4) некоректна кореспонденція рахунків з обліку доходів і витрат; 5) недостовірне визначення фінансових результатів і невірне складання звіту.

Звіт про рух грошових коштів - надає можливість оцінити здатність підприємств а генерувати майбутні грошові потоки, робити висновки щодо спроможності підприємств а погашати свої зобов'язання	перевірка інформації про зміни, що відбулися в грошових коштах підприємств а за звітний період та методика відображення її у звіті про рух грошових коштів	1) оцінка правильності і доцільності класифікації грошових потоків в розрізі операційної, фінансової та інвестиційної діяльності; 2) інспекція господарських операцій клієнта стосовно того, чи не включено до складу операції, що пов'язані із внутрішніми змінами у складі грошових коштів та негрошові операції (наприклад, операції з отримання активів на умовах фінансової оренди, бартерні операції, придбання активів шляхом емісії акцій, придбання активів за рахунок позики тощо); 3) перевірка правильності визначення чистого руху грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності; 4) оцінка правильності підрахунку показника чистого руху грошових коштів за звітний період; 5) аналіз руху грошових потоків за звітний період та визначення динаміки і тенденції отримання грошових коштів у майбутньому.	1) неправильне відображення інформації в звіті, внаслідок недостовірності даних балансу, звіту про фінансові результати та даних бухгалтерського обліку; 2) невірна класифікація грошових коштів від видів діяльності; 3) включення до звіту про рух грошових коштів негрошових операцій; 4) помилки, що виникають при арифметичних підрахунках; 5) помилки, недоліки та інші перекручення інформації (наприклад, шахрайство) у формах фінансової звітності, в т.ч. і в даному звіті.
Звіт про власний капітал	перевірка реальності інформації про зміни у складі власного капіталу клієнта протягом звітного періоду та перевірка звіту про власний капітал	1) перевірка законності оформлення установчих документів для здійснення підприємницької діяльності; 2) перевірка чи види діяльності клієнта відповідають статутним вимогам; 3) оцінка правомірності та законності внесення учасниками внесків до капіталу; 4) інспектування законності і своєчасності внесення змін в засновницькі документи та перевірка відображення таких змін в системі рахунків бухгалтерського обліку; 5) контроль за правомірністю розподілу прибутку; 6) перевірка достовірності звіту про власний капітал.	1) здійснення діяльності без відповідних дозволів; 2) несвоєчасне внесення змін у реєстр акціонерів; 3) несвоєчасне внесення вкладів засновниками до капіталу підприємства або внесення активів, що непридатні до використання чи не мають практичної цінності для підприємства

Джерело: складено за [23]

Показники майнового стану ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Показники	Роки					2020 р. до 2016 р.	
	2016	2017	2018	2019	2020	+, -	%
Загальна вартість активів (майна), тис.грн.	2099,00	679,30	2296,80	2434,30	1367,80	-731,20	-34,84
Вартість необоротних активів, тис. грн.	551,40	468,00	404,80	1272,10	1037,50	486,10	88,16
Вартість оборотних активів, тис. грн.	1547,60	211,30	1892,00	1162,20	330,30	-1217,30	-78,66
Вартість матеріальних оборотних активів (запасів), тис. грн.	1404,20	144,70	256,30	358,20	153,00	-1251,20	-89,10
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	68,60	29,60	1405,30	677,90	34,50	-34,10	-49,71
Грошові кошти, тис. грн.	53,70	37,00	230,40	126,10	142,80	89,10	165,92
Зареєстрований капітал, тис. грн.	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	0,00	0,00
Власний капітал, тис. грн.	1773,50	380,60	-92,30	-22,80	50,30	-1723,20	-97,16
Залучений капітал, тис. грн.	325,50	298,70	2389,10	2457,10	1317,50	992,00	304,76
Поточні зобов'язання, тис. грн.	325,50	298,70	2389,10	2457,10	1317,50	992,00	304,76
Робочий (чистий оборотний) капітал, тис. грн.	1222,10	-87,40	-497,10	-1294,90	-987,20	-2209,30	-180,78
Частка власних оборотних активів	0,79	-0,41	-0,26	-1,11	-2,99	-3,78	-478,48
Коефіцієнт постійності активів	0,26	0,69	0,18	0,52	0,76	0,50	188,74
Коефіцієнт мобільності активів	0,74	0,31	0,82	0,48	0,24	-0,50	-67,25
Коефіцієнт співвідношення:							
необоротних і оборотних активів	0,36	2,21	0,21	1,09	3,14	2,78	781,60
оборотних і необоротних активів	2,81	0,45	4,67	0,91	0,32	-2,49	-88,66
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,80	0,83	0,85	0,63	0,70	-0,10	-11,95

Джерело: складено за даними фінансової звітності підприємства

Показники ліквідності підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Показники	Роки					2020 р. до 2016 р.
	2016	2017	2018	2019	2020	
Загальний коефіцієнт покриття (платоспроможності)	4,75	0,71	0,79	0,47	0,25	-4,50
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,44	0,22	0,68	0,33	0,13	-0,31
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,16	0,12	0,10	0,05	0,11	-0,06
Чистий оборотний капітал	1222,1	-87,0	-497,3	-1295,5	-987,1	-2209,0
Частка оборотних активів в загальній сумі активів	0,74	0,31	0,82	0,48	0,24	-0,50

Джерело: складено за даними фінансової звітності підприємства

Показники фінансової стійкості підприємства
ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Показники	Роки					2020 р. до 2016 р.
	2016	2017	2018	2019	2020	
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії, концентрації власного капіталу)	0,84	0,56	-0,04	-0,01	0,04	-0,81
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,16	0,44	1,04	1,01	0,96	0,81
Коефіцієнт фінансової залежності	1,18	1,78	-24,88	-106,77	27,19	26,01
Коефіцієнт концентрації поточної заборгованості	0,16	0,44	1,04	1,01	0,96	0,81
Коефіцієнт фінансової стійкості (забезпечення загальної заборгованості власним капіталом)	5,45	1,27	-0,04	-0,01	0,04	-5,41
Коефіцієнт фінансового левериджу (фінансового ризику)	0,18	0,78	-25,88	-107,77	26,19	26,01
Коефіцієнт забезпечення запасів власним капіталом	0,87	-0,60	-1,94	-3,62	-6,45	-7,32
Коефіцієнт маневреності оборотних активів	0,79	-0,41	-0,26	-1,11	-2,99	-3,78
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,69	-0,23	5,39	56,79	-19,63	-20,32
Коефіцієнт маневреності позикового капіталу	3,75	-0,29	-0,21	-0,53	-0,75	-4,50

Джерело: складено за даними фінансової звітності підприємства

**Показники рентабельності та ефективності господарської діяльності
підприємства ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»**

Показники	Роки					2020 р. до 2016 р.
	2016	2017	2018	2019	2020	
Валова рентабельність виробничих витрат	23,25	4,65	15,53	14,85	13,07	-10,18
Коефіцієнт окупності виробничих витрат	4,30	21,48	6,44	6,73	7,65	3,35
Коефіцієнт окупності чистого доходу	5,30	22,48	7,44	7,73	8,65	3,35
Рентабельність операційної діяльності	0,56	-13,41	-5,63	1,80	-27,14	-27,70
Рентабельність господарської діяльності	0,21	-11,66	-7,02	1,07	1,42	1,21
Рентабельність підприємства	0,17	-11,66	-7,02	0,88	1,16	0,99
Чиста рентабельність виручки від реалізації продукції	0,17	-13,94	-7,44	0,97	1,60	1,42
Рентабельність активів	0,26	-43,56	-31,78	2,94	3,85	3,58
Коефіцієнт покриття виробничих витрат	0,81	0,96	0,87	0,87	0,88	0,07
Коефіцієнт покриття витрат операційної діяльності	0,99	1,15	1,06	0,98	1,37	0,38
Коефіцієнт покриття активів	0,65	0,32	0,23	0,33	0,41	-0,24
Рентабельність власного капіталу	0,00	-0,56	-3,28	-1,21	5,32	5,31
Коефіцієнт покриття власного капіталу	0,54	0,25	0,02	-0,01	0,00	-0,54
Загальна економічна рентабельність	0,32	-43,56	-31,78	3,58	4,69	4,37
Рентабельність реалізації продукції	23,25	4,65	15,53	14,85	13,07	-10,18

Джерело: складено за даними фінансової звітності підприємства

Основні положення методології та організації бухгалтерського обліку, які враховуються при формуванні облікової політики малого підприємства

ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Об'єкт	Зміст положень та їх використання в обліковій політиці підприємства	Нормативний документ
Методологічні аспекти обліку		
План рахунків бухгалтерського обліку	Ведення обліку методом подвійного запису. На підставі плану рахунків бухгалтерського обліку малі підприємства розробляють робочі плани рахунків залежно від умов фінансово-господарської діяльності, потреб обліку та управління, що передбачається в обліковій політиці	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва
Оцінка запасів, необоротних активів, доходу, витрат, фінансових інвестицій, зобов'язань, дебіторської заборгованості	Вартісна оцінка активів і зобов'язань на момент їх придбання, вибуття та на дату балансу	П(С)БО 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16
Нарахування амортизації (зносу) необоротних активів	Визначення методів нарахування амортизації (зносу) основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів	П(С)БО 7, 8
Організаційні аспекти обліку		
Організаційна форма бухгалтерської служби (роботи)	Бухгалтерський облік здійснюється - бухгалтерською службою (відділом), бухгалтером, - спеціалістом з бухгалтерського обліку, зареєстрованого відповідним чином; - власником (керівником); - спеціалізованою організацією (аудиторською фірмою).	Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"
Форма бухгалтерського обліку	Журнально-ордерна Проста Спрощена Автоматизована	Методичні рекомендації із застосування регістрів бух. обліку

		№ 356 Методичні рекомендації із застосування регістрів бух. обліку малими підприємствами № 422 Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"
Оформлення первинних та зведених облікових документів	Паперові носії Машинні носії	-П-
Спосіб обробки економічної інформації	Ручний Комп'ютеризований Частково комп'ютеризований	-П-
Внутрішньогосподарський контроль	Керівництво малого підприємства самостійно розробляє систему внутрішньогосподарського контролю	-П-

Джерело: складено автором

Методика вибору методу перевірки статті звітності
ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

Умова вибору методу	Методи перевірки			
	Суцільна	Відбір специфічних статей	Вибірка	
			Вид вибірки	Обсяг
Ризик контролю високий	Якщо стаття суттєва і мала кількість операцій	Якщо стаття суттєва, а кількість операцій значна	Нестатистична в будь-якому разі може бути використана	Великий
Ризик контролю низький	-	Стаття суттєва	Статистична	Невеликий
Зростання притаманного ризику	Якщо вибірка неможлива	-	Будь-яка	Збільшення
Стаття суттєва:				
- Велика кількість операцій	-	Статті, вищі за певну суму	Нестатистична	Великий
- Мала кількість операцій	Якщо високий ризик	-	Нестатистична	Невеликий
Стаття несуттєва	-	-	Статистична	Невеликий
Збільшення аудитором величини припустимої помилки	-	-	Будь-яка	Зменшення
Наявність операцій з пов'язаними особами	Якщо мала кількість	По суттєвим операціям	Нестатистична	Залежно від ризику
Наявність незвичайних тенденцій	Тільки якщо мала кількість і для суттєвих статей	Обов'язково по суттєвим статтям	Нестатистична	Збільшення по цим статтям або операціям
Прийняття рішення щодо суттєвих подальших подій	Аналогічно попередньому	Статті, вищі за певну суму	-	-
Наявність ознак шахрайства	Якщо вибірка не доцільна	Відбір підозрілих статей	Нестатистична	Збільшення
Високі притаманний ризик і ризик контролю, невелика кількість суттєвих за вартістю статей	Якщо інше не можливо	-	Нестатистична	Збільшення

Джерело: складено автором

**АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК
(ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА)
щодо фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»
станом на 31 грудня 2020 року**

Адресат:

Учасникам та керівництву ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика»

ЗВІТ ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Основні відомості про підприємство

Повна назва: Товариство з обмеженою відповідальністю «Бердичівська ковбасна фабрика»

Код за ЄДРОПОУ: 31469190

Місцезнаходження:

- Юридична адреса: 13319, Житомирська обл., Бердичівський район, село Романівка,
ВУЛИЦЯ ЛУГАНСЬКА, будинок 101А

- Фактична адреса: 13319, Житомирська обл., Бердичівський район, село Романівка,
ВУЛИЦЯ ЛУГАНСЬКА, будинок 101А

Дата державної реєстрації: 06.06.2001 р.

Види діяльності за КВЕД-2010:

Основний:

10.13 Виробництво м'ясних продуктів

Інші:

10.11 Виробництво м'яса

10.12 Виробництво м'яса свійської птиці

46.32 Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами

Основні відомості про проведення аудиту

Згідно з договором на проведення аудиту (аудиторської перевірки) № 10-аудит від 09 березня 2021 року між ПАК “Аудит Профі” та ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» про достовірність та повноту фінансової звітності, нами здійснено аудиторську перевірку фінансово-господарської діяльності за період з 01.01.2020 по 31.12.2021 року.

Перевірка проводилась у відповідності до Законів України “Про аудиторську діяльність”, “Про цінні папери та фондовий ринок”, “Про акціонерні товариства”, Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, зокрема МСА 700, 705 та інших стандартів, що стосуються підготовки аудиторського висновку.

Ми провели аудит фінансової звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика», яка включає фінансову звітність ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». Звітність складається зі звіту про фінансовий стан на 31.12.2020 року та відповідних звітів про сукупний дохід, рух грошових коштів та власний капітал за рік, який закінчився цією датою, а також з стислого викладу суттєвих принципів облікової політики та інших приміток.

Нами були виконані процедури аудиту згідно вимог МСА 500 «Аудиторські докази», що відповідають меті отримання достатніх і прийнятних аудиторських доказів. У процесі виконання аудиторських процедур ми звернули увагу на доречність та достовірність інформації, що використовується нами як аудиторські докази. Аудиторські докази необхідні нам для обґрунтування аудиторської думки та звіту. За своїм характером докази є сукупними і отримані нами в основному за допомогою аудиторських процедур, які виконувались в процесі аудиту. У своїй роботі аудитор використовував принцип вибіркової перевірки. Під час перевірки до уваги бралися тільки суттєві викривлення.

Планування і проведення аудиту було спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок. Дослідження здійснювалось шляхом тестування доказів на обґрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовій звітності. Також було здійснено оцінку відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам, щодо організації бухгалтерського обліку і звітності в Україні, чинних протягом періоду перевірки. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядав заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання суб'єктом господарювання фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включав також оцінку відповідності облікових політик, прийнятність облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та загального подання фінансової звітності.

Облікова політика в ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» побудована відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Облікова політика розкриває основи, стандарти, правила та процедури обліку, які Товариство використовує при веденні обліку та складанні фінансової звітності відповідно з МСФЗ. Облікова політика встановлює принципи визнання та оцінки об'єктів обліку, визначення та деталізації окремих статей фінансової звітності Товариства. Основними якісними характеристиками фінансової звітності є зрозумілість, доречність, істотність, надійність, правдиве відображення, переважання суті над формою, нейтральність, обачність, повнота, порівнянність, автономність підприємства.

Використання основних якісних характеристик дозволяє забезпечити достовірне та об'єктивне складання фінансової звітності щодо фінансового стану, результатів діяльності та змін у фінансовому стані Товариства. Результати операцій та інших подій господарської діяльності визнаються при їх настанні (а не при отриманні та виплаті грошових коштів та їх еквівалентів) та враховуються у тому звітному періоді, у якому вони відбулися.

Фінансова звітність складається на основі припущення, що підприємство проводить, і проводитиме операції в доступному для огляду майбутньому. Товариство регулярно, але не рідше ніж раз на рік, перевіряє облікову політику на її відповідність вимогам діючих стандартів бухгалтерського обліку, і в разі прийняття нових, або зміни діючих стандартів переглядає і доповнює свою облікову політику належним чином.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання цієї фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визнає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки; виконання значних правочинів (10 і більше відсотків вартості активів) товариства за даними останньої річної фінансової звітності, стану корпоративного управління, у тому числі стану внутрішнього аудиту; наявність суттєвих невідповідностей між фінансовою звітністю, що підлягає аудиту, та іншою інформацією, що розкривається емітентом цінних паперів та подається до Комісії разом з фінансовою звітністю; невідповідного використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності товариства на основі проведеного фінансового аналізу діяльності емітента у відповідності з вимогами МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту». Відповідальність управлінського персоналу охоплює: розробку, впровадження та використання внутрішнього контролю стосовно підготовки та достовірного представлення фінансових звітів, які не містять суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки;

вибір та застосування відповідних принципів бухгалтерського обліку, облікової політики, а також облікових оцінок, які відповідають обставинам. Підготовка фінансової звітності вимагає від керівництва розрахунків та припущень, що впливають на суми активів та зобов'язань, відображених у фінансовій звітності, а також на суми доходів та витрат, що відображаються у фінансових звітах протягом звітного періоду.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на основі результатів проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансові звіти не містять суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів стосовно сум та розкриттів у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилок. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання суб'єктом господарювання фінансової звітності з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включає також оцінку відповідності використаних облікових політик, прийнятності облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності. Ми вважаємо, що отримали достатні і належні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Підстава для висловлення умовно-позитивної думки

Аудитор виражає згоду з управлінським персоналом стосовно прийнятності обраної облікової політики, методу її застосування або адекватності та достатності розкриття інформації у фінансовій звітності у 2020 році.

У результаті проведення аудиту встановлено, що у фінансовому звіті не розкрито інформацію про забезпечення витрат на відшкодування наступних (майбутніх) витрат на виплату відпусток працівникам та інших забезпечень. Оцінка дебіторської та кредиторської заборгованості проведена на підставі документів, наданих товариством.

Товариство на дату річного балансу не проводило оцінку наявності ознак можливого зменшення корисності активів та не визначає очікуваного відшкодування відокремлено для кожного активу.

Умовно-позитивна думка

На нашу думку, за винятком впливу питань, про які йдеться у попередньому параграфі, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» станом на 31 грудня 2020 року, його фінансові результати і рух грошових коштів за рік, що закінчився на цю дату відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності. Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, підготовлена відповідно до вимог усіх міжнародних стандартів фінансової звітності, які є чинними станом на 31.12.2020 року.

ЗВІТ ПРО ДОТРИМАННЯ ІНШИХ ПРАВОВИХ ТА РЕГУЛЯТОРНИХ ВИМОГ

Облік основних засобів

Аналітичний та синтетичний облік основних засобів здійснювався відповідно до МСБО 16 «Основні засоби». Первісна вартість основних засобів, за якою вони відображені в звіті про фінансовий стан на 31.12.20 р. складала 3465,1 тис. грн. Амортизація основних

засобів нараховувалась прямолінійним методом. Метод нарахування амортизації протягом періоду, що перевірявся, товариством не змінювався. Дані про суму зносу основних засобів, наведені в звіті про фінансовий стан, відповідають даним реєстрів обліку. Станом на 31.12.20 р. знос основних засобів становив 2427,6 тис. грн., залишкова вартість – 1037,5 тис. грн. У 2020 році переоцінка основних засобів не проводилась.

Облік запасів

Облік запасів проводився згідно з МСБО 2 “Запаси”. Одиницею обліку запасів є кожне найменування запасів. Основні і допоміжні матеріали оцінені по собівартості придбання. При вибутті запасів їх оцінка здійснювалась за методом собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО). Незавершене виробництво і готова продукція оцінювались по виробничій собівартості. Методи оцінки при вибутті запасів були незмінними протягом періоду, що перевірявся. Переоцінка товарно-матеріальних цінностей у періоді, що перевірявся, не проводилась. Станом на 31.12.2020 р. вартість запасів становила 153 тис. грн.

Облік грошових коштів

Облік касових операцій ведеться у відповідності з вимогами Положення “Про ведення касових операцій у національній валюті України”, затвердженого постановою Правління НБУ № 637 від 15.12.2004 р. зі змінами та доповненнями. Облік здійснення безготівкових розрахунків здійснюється підприємством відповідно до вимог Інструкції “Про безготівкові розрахунки в національній валюті в Україні”, затвердженою Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 22. Залишки грошових коштів та їх еквівалентів станом на 31.12.2020 року складають 142,8 тис. грн.

Облік фінансових активів

Первісна вартість та подальша оцінка фінансових активів визначена на підставі МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації”, МСФЗ 9 “Фінансові інструменти” та МСБО 32 “Фінансові інструменти: подання”. На базі даних стандартів було проведено узагальнення інформації щодо дебіторської заборгованості та розкриті основні позиції. Поточна дебіторська заборгованість за виданими авансами станом на 31.12.2020 р. відсутня, за товари, роботи і послуги – 34,5 тис. грн., інша поточна дебіторська заборгованість – відсутня, дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом – відсутня.

Облік поточних та довгострокових зобов'язань і забезпечень

Визнання, облік та оцінка поточних зобов'язань здійснювались відповідно до МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації”, МСФЗ 9 “Фінансові інструменти” та МСБО 32 “Фінансові інструменти: подання”. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги станом на 31.12.2020 р. становила 185,7 тис. грн., за розрахунками з бюджетом – 108,6 тис. грн., за розрахунками зі страхування – 16,6 тис. грн., за розрахунками з оплати праці – 69,7 тис. грн., за розрахунками за одержаними авансами – відсутня, інші поточні зобов'язання – 936,9 тис. грн., доходи майбутніх періодів – відсутні.

Довгострокова дебіторська заборгованість станом на 31.12.2020 року відсутня.

Облік витрат

Облік витрат виробництва, порядок розподілу загальновиробничих витрат, облік непрямих витрат ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» за 2020 рік проводився у відповідності з Концептуальною основою складання та подання фінансових звітів, МСБО 2 “Запаси”. Собівартість реалізованої продукції, товарів, робіт, послуг – 4051,9 тис. грн. Згідно даних бухгалтерського обліку разом витрати діяльності склали за 2020 рік 6448,0 тис. грн., в тому числі за елементами витрат:

- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) – 4051,9 тис. грн.;
- інші операційні витрати – 2236,6 тис. грн.;
- інші витрати – 159,5 тис. грн.

Облік доходів та фінансових результатів

Облік реалізації продукції, товарів, робіт та послуг на підприємстві ведеться відповідно до МСБО 18 “Дохід”, згідно з яким дохід визнається тільки, коли є ймовірність надходження до суб’єкта господарювання економічних вигід, пов’язаних з операцією. За звітний період чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» склав 4681,6 тис. грн. Інші операційні доходи відсутні. За період з 1 січня по 31 грудня 2020 року прибуток згідно даних бухгалтерського обліку становить 73,1 тис. грн. Таким чином, сума чистого прибутку станом на 31.12.2020 становить 73,1 тис. грн.

Облік власного капіталу

Перевіркою встановлено, що статутний капітал відповідає установчим документам та даним бухгалтерського обліку. Розмір визначеного та сплаченого статутного фонду складає 70,0 тис.грн. Непокритий збиток станом на 31.12.2020 становить 92,8 тис. грн.

Наявність суттєвих невідповідностей між попередньою фінансовою звітністю, що підлягала аудиту, та іншою інформацією, що розкривається разом з фінансовою звітністю.

Під час виконання завдання аудитор здійснив аудиторські процедури щодо виявлення наявності суттєвих невідповідностей між фінансовою звітністю, що підлягала аудиту, та іншою інформацією, що розкривається емітентом у відповідності з МСА №720.

Аудитор не отримав достатні та прийнятні аудиторські докази відносно того, що фінансова звітність була суттєво викривлена у зв’язку з інформацією, що розкривається емітентом цінних паперів та подається до Комісії.

Щодо наявності інших фактів та обставин, які можуть суттєво вплинути на діяльність юридичної особи у майбутньому та оцінки ступеня їхнього впливу.

ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» функціонує в нестабільному середовищі, поліпшення економічної ситуації в Україні в значній мірі залежатиме від ефективності фіскальних і інших заходів, які здійснюватимуться урядом України. Невизначеність політичних, юридичних, податкових і нормативно-законодавчих умов функціонування може вплинути на вартість активів, розмір прибутку ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика». Але на цю дату неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації, законодавчого регулювання небанківських фінансових установ, на ліквідність і дохід Товариства, стабільність і структуру операцій.

Висловлюючи нашу умовно – позитивну думку, ми не брали до уваги вказані вище питання. Аудиторами не виявлені будь-які факти та обставини, які можуть суттєво вплинути на діяльність Товариства у майбутньому, окрім тих, про які йдеться вище у даному підпункті.

Ідентифікація та оцінка аудитором ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства.

Під час виконання процедур оцінки ризиків і пов’язаної з ними діяльності для отримання розуміння суб’єкта господарювання та його середовища, включаючи його внутрішній контроль, як цього вимагає МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб’єкта господарювання і його середовища», аудитор виконав процедури, необхідні для отримання інформації, яка використовуватиметься під час ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства у відповідності до МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства при аудиті фінансової звітності». Аудитором були подані запити до управлінського персоналу та інших працівників суб’єкта господарювання, які на думку аудитора, можуть мати інформацію, яка, ймовірно, може допомогти при ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки. Аудитор отримав розуміння зовнішніх чинників діяльності суб’єкта господарювання, структуру його

власності та корпоративного управління, спосіб фінансування, облікову політику, цілі та стратегії і пов'язані з ними бізнес-ризики, оцінки та огляди фінансових результатів.

У поточній діяльності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» наражається на зовнішні та внутрішні ризики. Аудитор не отримав доказів стосовно суттєвого викривлення звітності ТОВ «Бердичівська ковбасна фабрика» внаслідок шахрайства.

Аудитор _____

Директор ТОВ «Аудит Профі» _____

Дата складання аудиторського висновку: _____

Довідка щодо подання фінансової звітності

Товариство з обмеженою відповідальністю «Бердичівська ковбасна фабрика» повідомляє, що відповідно до ч.2 ст.2 Закону України « Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні» (із змінами та доповненнями) № 996-XIV від 16.07.1999року є суб'єктом малого підприємства.

Зміст і форму Фінансової звітності малого підприємства в складі Балансу (форма № 1-м) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-м) та порядок її заповнення встановлено НП(С)БО 25 «Спрощена звітність», затвердженого Наказом Мінфіну № 39 від 25.02.2000року (із змінами).

Товариство з обмеженою відповідальністю «Бердичівська ковбасна фабрика» є платником єдиного податку 3 групи зі сплатою 5 % від доходу з включенням ПДВ до складу єдиного податку, що підтверджено Витягом з Реєстру платників єдиного податку № 2006033400118 від 11.12.2000р.

Відповідно до пп. 296.1.3. п. 296.1 ст. 296 Податкового кодексу України (із змінами та доповненнями) № 2755-VI від 02.12.2010року платники єдиного податку третьої групи (юридичні особи) використовують дані спрощеного бухгалтерського обліку щодо доходів та витрат з урахуванням положень пунктів 44.2, 44.3 статті 44 цього Кодексу.

П. 2 Постанови КМУ « Про затвердження порядку подання фінансової звітності» із змінами та доповненнями) № 419 від 28.02.2000р. встановлено, що підприємства, які відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” належать до мікропідприємств, непідприємницькі товариства (крім тих, що зобов’язані складати фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності) та **підприємства, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат** відповідно до податкового законодавства, подають відповідним органам скорочену за показниками **річну фінансову звітність** у складі балансу і звіту про фінансові результати.